

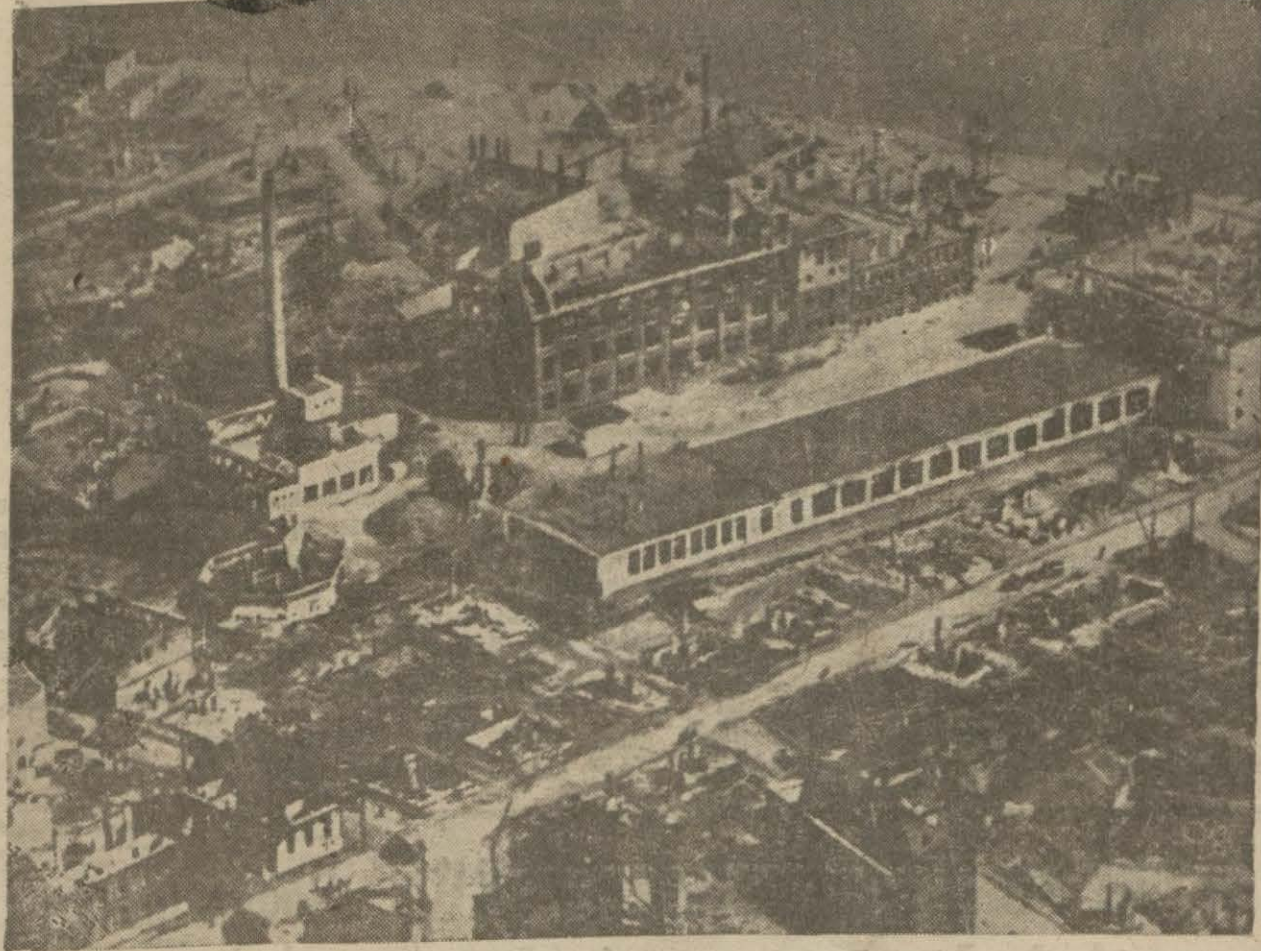
Makineye Verilirken Bu sabahki Sovyet tebliği

Moskova, 23 (Radyo) — Sovyet istihbarat bürosu tarafından neşredilen harb tebliği:

22 Ağustos günü ordularımız, bütün cepheelerde muannidane muharebeler vermekte devam etmişlerdir.

Alman mütemim malûmata nazaran 20 Ağustos'ta cereyan eden hava muharebelerinde düşürülen Alman tayyarelerinin sayısı evvelce bildirildiği gibi 21 olmayıp, 32 dir.

Baltık denizinde faaliyette bulunan harb gemilerimiz, düşmanın muhafaza altında seyretmekte olan 5 nakliye gemisini yakalayıp bunlara hücum etmiştir. Cereyan eden kısa bir muharebe neticesinde 2 nakliye gemisi ile 2 muhafaza gemisi çökmüş, 3 nakliye gemisi karaya vurulmuştur.

Vitebsk şehri şimdi bu halde bulunmaktadır

Ruslara göre 2 aylık bilânço

Moskovanın bu sabah neşrettiği tebliğ

«Bizim zayıyatımız 700,000, Almanların zayıyatı 2,000,000»

Moskova, 23 (Radyo) — Sovyet istihbarat bürosu şu tebliği neşrediyor: Kızılordunun Alman ordularına karşı sürdürdüğü devam eden kahramanca savaşı, Alman başkumandanlığı'nın, Kızılorduyu çok kısa bir zamanda mehv etmek ve harbi yıldırım strateji bitirmek planlarını iflas ettirmişti.

3 aylık harb bize şunu göstermiştir ki, Kızılordu imha edilecek şekilde dursun, bilâkis, her geçen gün biraz daha kuvvetlenmiş, mukavemeti biraz daha artmıştır.

Buna karşılık düşman gittikçe zayıflamıştır. Yalnız son üç hafta zarfında düşmanın:

A — 3, 4, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 20 nci tank fırkaları.

B — 5, 11, 24, 26, 28, 30, 31, 44, 50, 52, 62, 71, 79, 86, 94, 95, 99, 101, 106, 110, 111, 121, 125, 127, 150, 151, 155, 206, 243, 262, 263, 290, 293, 297, 298, 299 uncu piyade fırkaları.

C — 17, 18, 20, 25, 27 ve diğer motorli fırkaları.

D — 3, 11, 30 uncu muhtelif fırkaları S. S. Germany ve Viking piyade fırkaları.

E — 35, 199, 135, 253, 260, 268 nci 270, 307 311, 312, 462 480, 485, 486 nci 530 ve diğer muhtelif fırkaların mensub piyade alayları ya kısmen veya tamamen imha edilmiştir.

3 aylık muharebe neticesinde bir çok Alman fırkalarından yadigar olmaları, yalnız numaraları ve isimleri kalmıştır. Esirlerin ifadelerine nazaran, mevcudları 10-12 ye inen fırkalar bile mevcudmuş.

Almanların 2 aylık ölü, yaralı ve esir olarak zayıfata 2 milyondan fazla. Bunun haricinde Almanlar, genel bu iki ay içinde 8 bin tank, 10 bin top, 7.200 den fazla tayyare kaybetmişlerdir.

Alman propagandası Sovyet zayıflığı hakkında şu fantastik rakamları zikrediyor: 14 bin tank, 14 bin top, 11 bin tayyare, 5 milyon asker zayıflığı.

Hakkikat halde bizim kayıplarımız şu:

150 bin ölü, 440 bin yaralı, 110 bin kayıp, ki cem'an 700 bindir. Bundan maada, 5500 tank, 7500 top, 4500 tayyare kayıplarımız var.

Kahramanca ve efsanevi bir şekilde dövizgen Kızılordu, Almanların bütün planlarını altüst etmiş, ve Alman ordularının namerhûb olduğu hakkındaki iddiaları yıkmıştır.

İki aydanberi cereyan eden muharebeler şu neticeleri çıkarabiliriz:

1 — Harb bir yıldırım harbi olmaktan çıkarak, Almanların korktuğu uzun ve ypratıcı bir harb halini almıştır.

2 — Tarafımızdan kaybedilen maddi ve beşerî büyüküktür. Fakat bunlar, ordumuzun bundan sonraki mukavemetini ve muharebe kudretini azaltmayacak mahiyettedirler.

Alman tebliği Şarkta iki aylık harbin bilânçosu

«Kıt'alarımız çarpışarak ilerliyorlar,,

«Şimdiye kadar 1 milyon 250 binden fazla esir alındı, 11.250 tayyare tahrib edildi,,

«14 bin tank, 15 bin top ya iğtinam veya tahrib edildi,,

Berlin, 22 (A.A.) — Alman başkumandanlığının tebliği:

Şarkta, seferin iki ay devamından sonra, Alman ordusu ve müttelikleri kuvvetlerini tamamen muhafaza etmiş oldukları halde, düşman arazisinde çok ileride bulunmaktadırlar. Harekât bütün cephe üzeri devam etmektedir.

[Devamı 5 inci sayftada]

Havacılık mütehassısı diyor ki

Hava kuvvetleri daha ihtiyatla kullanılıyor!

İki taraf da kaybettikleri tecrübeli tayyarecilerin yerini kolay dolduramıyor!
Yazan: Mitat Tuncel

Harbin başladığı tarihtenberi muharib orduların hava kuvvetleri gün geçmiyor ki az veya çok zayıf vermesinler. Hergün için yirmi, otuz ve bazan daha ziyade tayyare yanıyor veya düşüyor. Bunların içindeki kıymetli tayyarecilerin yerini doldurmak kolayca mümkün müdür? Bunu hepimiz düşünmekte ve sormaktayız. Bu suale cevap verebilmek için her şeyden evvel bugünkü cephe pilotunun vasıflarını bilme ve nasıl yetiştirildiği hakkında kâfi derecede bilgi sahibi olmak lâzımdır.

Vaktile tayyareci arkadaşlardan biri: «Büyük anem de uçabilir, fakat bir kere gitti mi artık geri gelmez» dedi. Şüphesiz bu çok şüphü bir sözdür. Tekniğin bütün istikametlerinde inkişaf etmiş olan havacılık muharebelerin birinci şartı olan rol oynayan kuvveti haline getirmektir. Bir ilibana hava kadrosunda yer alacak tayyare-

EN ÇETİN İMTİHAN

Londra ve Berline göre şark cephesinde vaziyet

Berlin kat'i netice alınmadığını kabul ediyor

Londra ise: «Sempati sözle değil, vakıalarla ifade edilmelidir» diyor

Londra 22 (A.A.) — Rus müdafaası Londra gazetesine makalelerinin başlıca mevzuunu teşkil ediyor. Bu gazeteler Sovyet harb makinesinin şimdi en çetin imtihan karşısında bulunduğu kanaatini izhar etmektedir.

Times başmakalesinde dokuz haftanın bir yıldırım harbi için çok uzun bir devre olduğunu yazmaktadır. Bu devrinin bittiği bir anda Rus hatları hâlâ sağlam ve Rus maneviyatı hâlâ yüksektir.

Rusya müsterek gaye için 2 senedir kara harblerinde mukavemet hususunda gösterilen en büyük meharret ve sebatı göstermiştir. Rusya şimdi yaşamakta olduğu kararlık devreinde bütün Britanya milletinin tam sempatisine ihtimad edebilir. Bu sempati [Devamı 5 inci sayftada]

Bu sabahki haberler

Amerikan tayyareleri Rusyaya vardılar

Ruzvelt şimdiye kadar Rusyaya bir milyar dolar ikraz edildiğini söylüyor

Vaşington 23 (A.A.) — Reiscümhur Ruzvelt, dünkü matbuat toplantısında Amerikadaki harb imalatını göden gemiştir. Reiscümhur Amerikan tayyarelerinin İngiltereye ve aynı zamanda Sovyet Rusyaya gönderilmekte olduğunu bildirmiştir.

Ruzvelt Sovyet Rusyaya gönderilen Amerikan avcı tayyarelerinin Rusyaya vardıklarını, diğerlerinin yolada olduklarını, bu tayyarelerin Alaska yolu ile sovkedildiğini ve bu tarihin çok kısa olduğunu bildirmiştir.

Reiscümhur, şimdiye kadar Sovyet Rusyaya bir milyar dolar ikraz edilmiş olduğunu bildirmiştir. Ve tayyare benzinini irsal hakkında Rusların talebini karşılamaş olduğunu da söylemiştir.

Maarif Vekili geldi

Maarif Vekili Hasan Âli Yücel bu sabahki Ankara trenle seferine başlamıştı.

Hasan Âli Yücel Haydarpaşa garında maarif erkânı ve dostları tarafından karşılanmıştır.

Vekil, İstanbulda birkaç gün kalacak, bu müddet zarfında Vekâlete bağlı müesseselerle maarif işleri etrafında tetkiklerde bulunacaktır.

Ruzveltin iki mesajı

«Yalın kılıcı, yalın kılıçla mukabele etmek gerektir,,

«Fetihler peşinde koşan müslim devletlerin hezimetini, Amerikayı harbe girmekten alıkoyacaktır»

Vaşington, 22 (A.A.) — M. Ruzvelt millî genç demokratlar kongresine bir mesaj göndererek eztime demiştir ki: Yalın kılıcı, yalın kılıçla mukabele etmek gerektir. Demokrat müdafaası, mütecevazlerin kullandıkları vasıtalarla temin edilmek lazımdır.

[Devamı 5 inci sayftada]

Başvekil İngiliz sefirini kabul etti

Ankara 22 (A.A.) — Başvekil Dr. Refik Saydam Başvekillette İngiltere büyük elçisi Sir Hugh Knatchbull, Hugessen'le birlikte lord Carlisle'i kabul etmiştir.

Dahiliye Vekilinin gazetemize beyanatı

İstanbul ve Ankara valilerinin değiştirileceği haberi asılsız!

Nahiye teşkilâtının genişletilmesine aid yeni bir kanun projesi hazırlanıyor

Dün sabah Ankaradan geçirmize gelen Dahiliye Vekili Fâik Öztrak öğleden sonra vilâyete giderek bazı tetkiklerde bulunmuş, Vali Muavini Rasid Demirtaşın vilâyete aid muhtelif işler hakkında izahat almıştır.

Dahiliye Vekili, akşam üzeri Yalovaya hareket etmiştir. Vekil Yalovada birkaç gün kalarak istirahat edecektir.

Fâik Öztrak dün kendisiyle görüşen bir muharririmizin muhtelif suallerine cevap vererek şu beyanatta bulunmuştur:

« İstanbul ve Ankara Valilerinin değiştirileceğine dair dolaylı söylemiş rivayetlerin aslı yoktur. Böyle bir değişiklik mevzu bahis değildir.

Askere gidenlerin kimsesiz ailelerine yardım hakkında Büyük Millet Meclisinin kabul ettiği kanun bütün vatandaşları memnun edecek hükümleri ihtiva etmektedir. İstanbulda bu kanunun tatbikine aid hazırlıklar bugünlerde ikmal edilecek ve Şehir Meclisinin kararından sonra yeni zamların tahsiline başlanacaktır.

İstisnâk kanununda yapılacak tadilata aid lâyiha Büyük Millet Meclisine takdim olunmuştur.

Nahiye teşkilâtının genişletilmesine aid yeni bir kanun projesi hazırlanmaktadır.»

Dahiliye Vekili Fâik Öztrak

Türk anası

Ankaralı Ömer ve Samsunlu Ayşe soruyorlar: «Benim anamın örneği var mı?»,

25/7/941

Üç oğlunu Ye-

mende,

Dördünü Arna-

vuđlukta,

Yedisini Umumi Harbe Çanakkalede, Kafkas, Irak ve Arabistanda şehid veren benim anamın örneği var mı? O dünyada eşi bulunmayan kadındı. On sekiz evladını babasız yetiştiren anam yeter mihnetli zevk bi-

YAZAN

Meliha Avni

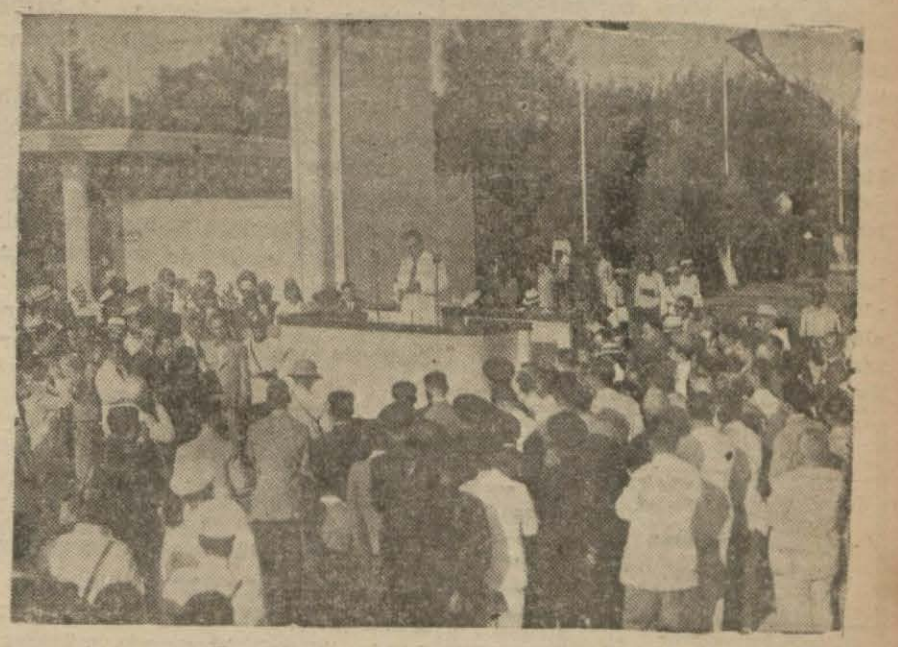
İrdi, Doğanların şehid olarak girmesi anamın büyük imanıydı. Onu ret bu toprak için çalışmak, bu toprağa kurban olmakta.

Umumi Harbe dokuz yerinden yara alarak gözleri kör dönen bir oğlunu tiştiren anam yeter mihnetli zevk bi-

[Devamı 2 nci sayftada]

Valinin İzmir fuarı hakkındaki intibaları

«Bana isnadlar yapıldı. İzmirin mükemmel fuarı biriciktir. Ona rakib olmağı hatırımdan bile geçirmedi,,

Ticaret Vekili fuarı açarken İzmir, 22 (Husust) — Schrimize gelen İstanbul Valisi ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, Dr. Behçet Uzla fuarı gezdiği sırada bana intibalarını şöyle anlattı: « Fuarımızın mükemmel çehresini, cazibesini hayranlıkla seyrettim. Görüyorsunuz, ne güzel, ne hareketli mü-

Hergün

Bir takdir ve
Bir tenkid

Ekrem Uşaklıgil

On sene evvel İstanbul Telefon şirketi ile küçük bir ihtilafa düşmüştük.

Bu küçük ihtilafın bir de küçük sebebi vardı:

Telefon aboneliyiz, borcumuzu iki taksitte öderiz. Altı ayda yaptığımız muhavere senelik hakkımızın altı aya isabet eden miktarını geçmediği müddetçe bu anlaşma arzısız devam etti. Fakat bir defasında üç beş mükâleme geçmiş. Şirket bu geçen miktar için fazla mükâleme ücreti isteyince ihtilaf baş gösterdi. Talebe itiraz ettik, ileri sürdüğümüz sebeh meydana:

«Biz senenin altı ayını bu evde, altı ayını da sayfiyede geçiririz, senelik hakkımızın üçte ikisi bile kullanılmaz. Bu vaziyette siz bizden hakkımız olan senelik abone ücretini tahsil etmektense başka fazla mükâleme ücreti de almış olacaksınız, fazla mükâleme olup olmadığımıza sene sonunda bakınız.»

«Senelik abone bedelini iki taksitte ödiyenlerin mukaveleleri altı aylık addedilir, hesabları da ona göre çıkarılır» şeklinde bir cevabla görüşlerinde ısrar ettiler.

Hayır, yaptığımız mukavelede böyle bir kayıt, şirketin nizamnamesinde böyle bir sarahat yoktu. İstenilen mecburen vermekle beraber şikâyet etmek hakkını mahfuz tuttuk, fakat birbirine uzun bir seyahate çıkmak mecburiyeti üzerine bu kararımızda ısrar ettik. Sonra da hâdisse tekrür etme - diği için unutulup gitti.

Aradan on senelik bir zaman geçelim. Bu hâdisse birkaç ay evvel, fakat bu defa bir başka numara için aynen tekrür etti. Meseleyi gazetede anlattık, telefon müdürlüğünden uzun bir cevap aldık:

Bizi bermülad haksız bunyorlardı, onu da gazeteyle koyduk. Fakat kanunun numarasını zikrederek cevabın bizi tatmin etmediğini de ilâve ettik. Aradan kısa bir zaman geçti ve dün Posta, Telgraf ve Telefon umum müdürlüğünün şöyle bir mektub aldık:

«Gazetenizin 1/6/941 tarihli nüshasında (İster inan, ister inanma) başlığı altında intişar eden yazı münasebetle İstanbul telefon müdürlüğüne gazetenize verilen cevap ile bu cevaba tarafınızdan verjen ve 11/6/941 tarihinde intişar eden karşılık yazınız görüldü.

Abonmanın ücretlerini tahakkuk ve tahsilinde yanlış muamele yapıldığı anlaşıldığından 3954 numaralı kanuna istinaden tanzim edilmiş bulunan İstanbul telefon talimatnamesi mütalaca muamele ifası hüznü İstanbul telefon müdürlüğüne tebliğ olunmuştur.

Malûmat husulünü rica ederim. İstanbul telefon müdürlüğü şikâyetimizi gördü, derhal tetkik etti, kararını vererek bize bildirdi. Bu müdürlüğün aleyhinde olan bir hareketi, kararının yanlışından dolayı kendisini muahazede haklı olamayız, bir meselenin, hattâ bir talimatname veya kanunun tefsiri, yahud tatbikinde yanlışlık daima mümkündür ve âmirin rolü de burada başlar. Bizim bu hâdisede büyük bir memnuniyetle kabul edeceğimiz nokta mafevki makalenin hâdiseyi tarafınızdan henüz müraعات vaki olmadan, sırf gazeteden öğrenir öğrenmez tetkik etmiş, yanlış görür görmez düzeltilmiş ve bize bildirmiş olmanızdır. Memleketimizin ahlî muhtaç olduğu da işte böyle sırat ve böyle zihniyetle hareket eden âmirlerdedir. Elimize fırsat geçmişken posta, telgraf ve telefon idaresinin bütün şubelerinde, en hassas olan dairelerimizin daima başında geldiğini kaydederek isteriz. Şu kadar senelik uzun bir gazetecilik hayatında tecrübe ile vardığımız kanaattir, ne zaman küçük bir şikâyet vaki olsa bu müdürlüğün alakadar dairesi mutlaka hemen harekete gelmiş, tetkikat yapmış, incelemesinden bir netice ekarmış ve ona göre hareket etmiştir. Fakat posta, telgraf ve telefon müdürlüğünü takdir ederken kendi kendimizi de tenkidlen çekinmiyoruz.

Eğer 1 yıl evvel telefonun şirketinde bulunduğunuz sıralarda uğradığımız haksız muameleyi, ne gibi bir mazeret altında olursa olsun unutmuyarak taklit edecek olsaydık, işte şimdi filen saba bit oluyorki, hakkı hükümet nezdinde kabul ettirecek ve hâdiseyi muhkem bir kaziyeye haline getirecek kim bilir kaç vatandaşın bu kadar zaman zarfında kim bilir ne kadar fazla parasını bir yabancı şirkete gitmekten korumuş olacaktık.

Hatamızı kabul ederken, binlerce hemşehriliyi alakadar eden bir meselenin esaslı bir hal şekline bağlanmış olmasına vesile verdiğimizden dolayı gene memnun olduğumuzu kaydedelim.

Fiat listeleri asılıyor

Fiat Mürakabe Bürosu, mağazalarına asılacak olan ve satılmakta olan malların kâr yüzdesini gösteren levhaların hazırlığını bitirmiştir. Vekâletben gelen bir emir üzerine halkın ihtikâr ihtimali karşısında müraعات edeceği telefon merkezlerinin numaralarını gösteren bir levhanın daha asılması münasab görülmüştür. Şimdi şehrimizde çalışan beş telefon merkezinin numaralarını bütün ticaret hanelere ve alıcılara görebilecekleri bir şekilde hazırlanıp asılacaktır.

Fiat Mürakabe Bürosu, mağazalarına asılacak olan ve satılmakta olan malların kâr yüzdesini gösteren levhaların hazırlığını bitirmiştir. Vekâletben gelen bir emir üzerine halkın ihtikâr ihtimali karşısında müraعات edeceği telefon merkezlerinin numaralarını gösteren bir levhanın daha asılması münasab görülmüştür. Şimdi şehrimizde çalışan beş telefon merkezlerinin numaralarını bütün ticaret hanelere ve alıcılara görebilecekleri bir şekilde hazırlanıp asılacaktır.

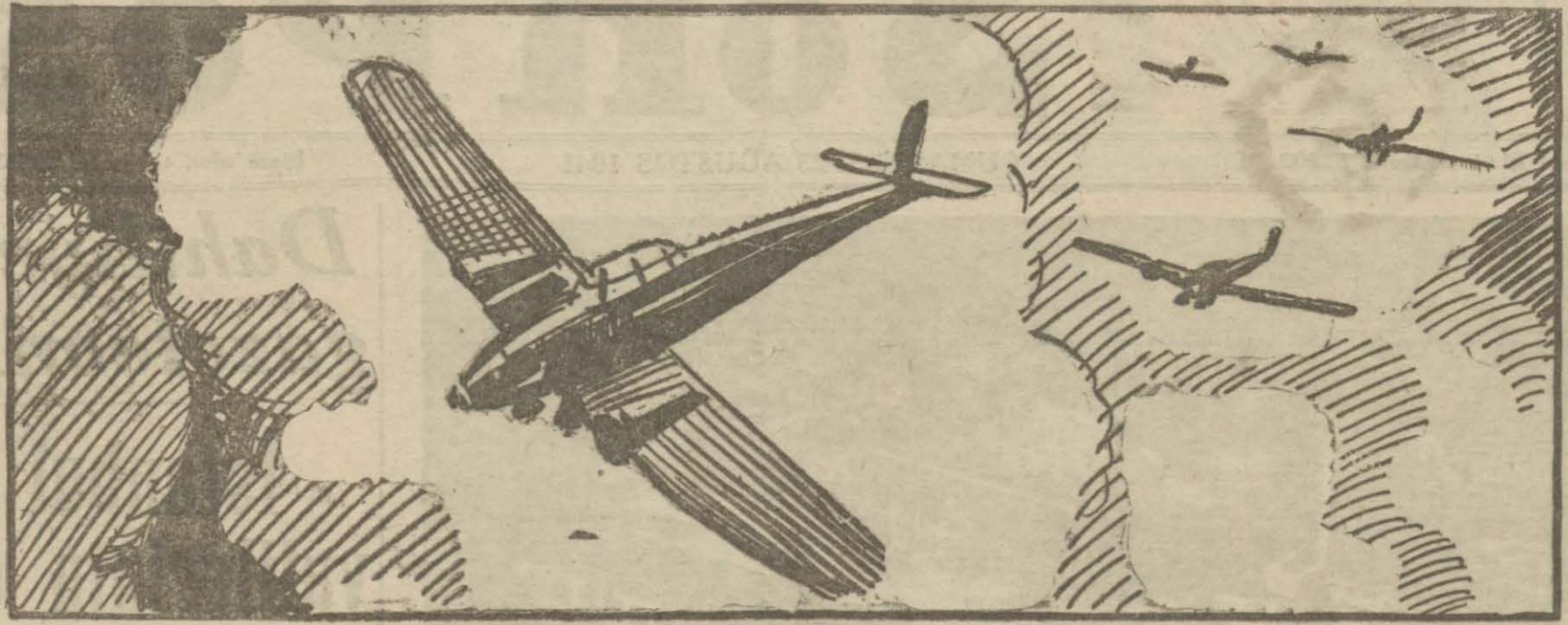
Fiat Mürakabe Bürosu, mağazalarına asılacak olan ve satılmakta olan malların kâr yüzdesini gösteren levhaların hazırlığını bitirmiştir. Vekâletben gelen bir emir üzerine halkın ihtikâr ihtimali karşısında müraعات edeceği telefon merkezlerinin numaralarını gösteren bir levhanın daha asılması münasab görülmüştür. Şimdi şehrimizde çalışan beş telefon merkezlerinin numaralarını bütün ticaret hanelere ve alıcılara görebilecekleri bir şekilde hazırlanıp asılacaktır.

Fiat Mürakabe Bürosu, mağazalarına asılacak olan ve satılmakta olan malların kâr yüzdesini gösteren levhaların hazırlığını bitirmiştir. Vekâletben gelen bir emir üzerine halkın ihtikâr ihtimali karşısında müraعات edeceği telefon merkezlerinin numaralarını gösteren bir levhanın daha asılması münasab görülmüştür. Şimdi şehrimizde çalışan beş telefon merkezlerinin numaralarını bütün ticaret hanelere ve alıcılara görebilecekleri bir şekilde hazırlanıp asılacaktır.

Fiat Mürakabe Bürosu, mağazalarına asılacak olan ve satılmakta olan malların kâr yüzdesini gösteren levhaların hazırlığını bitirmiştir. Vekâletben gelen bir emir üzerine halkın ihtikâr ihtimali karşısında müraعات edeceği telefon merkezlerinin numaralarını gösteren bir levhanın daha asılması münasab görülmüştür. Şimdi şehrimizde çalışan beş telefon merkezlerinin numaralarını bütün ticaret hanelere ve alıcılara görebilecekleri bir şekilde hazırlanıp asılacaktır.

Fiat Mürakabe Bürosu, mağazalarına asılacak olan ve satılmakta olan malların kâr yüzdesini gösteren levhaların hazırlığını bitirmiştir. Vekâletben gelen bir emir üzerine halkın ihtikâr ihtimali karşısında müraعات edeceği telefon merkezlerinin numaralarını gösteren bir levhanın daha asılması münasab görülmüştür. Şimdi şehrimizde çalışan beş telefon merkezlerinin numaralarını bütün ticaret hanelere ve alıcılara görebilecekleri bir şekilde hazırlanıp asılacaktır.

Resimli Makale:

Fransada muharebenin ilânına takaddim eden hafta içinde hava kuvvetleri komutanı General Vuillemin'den muvaffakiyet ihtimali hakkında fikri sorulmuştu, şu cevabı verdi:

«Harb başlarsa ilk on beş gün içinde aces hattına yalnız ikinci sınıf pilotlarımızı sürmeliyiz. Tayyarelerimiz o kadar fenadır ki bunlardan bir tanesi bile kalmaz. Hiç değilse iyi pilotlarımızı iyi tayyare bulabileceğimize zamana saklamış oluruz.

Hakikati görmek bir meziyettir, görülen hakikati söyleyebilmek daha büyük bir meziyettir. Fakat bu meziyet çok kimsese vergi olmasa bile büsbütün nadir bir şey de değildir, asıl güç bulunan, asıl nadir olan şey hakikati gördükten, söylemek cesaretini gösterdikten sonra ileriye atılan fikirin kabul edilmemesi halinde hakikati muzaffer kılmak için mücadeleye atılabilme hasletidir. İşte bir milletin bir milyonda bir bulmadığı şey budur.

Şehir Haberleri

Benzin tevziatına aid hazırlıklar dün tamamlandı

Motörlü vasıtaların sahiplerine benzin miktarını ve alacakları yeri gösteren karneler dağıtıldı

Dün Belediye Reis muavini Lütfi Aksoy'un başkanlığında bir toplantı yapıldı. Taksi, kamyon ve otobüslerin karneleri ile yapılacak benzin tevziatının tatbik şekli görüşülmüştür.

Soförlere bezin karnelerinin tevziatı dününden itibaren başlamıştır. Dün yalnız taksi soförlerine karneleri verilmiştir. Soförler arabalarının 941 fennî muayene çıktından Soförler Cemiyeti merkezine müracaatla benzin karnelerini almışlardır. Bugün de kamyon ve otobüs soförlerine karneler dağıtılacaktır. Bu karnelerde her soförün alacağı benzin miktarı benzin alacağı mahal yazılı bulunacaktır. Karneler usulle benzin satışına yarından itibaren başlanacaktır.

Nafia Vekili Trakyadan döndü

Trakya ve İstanbul civarındaki yollarda tetkiklerde bulunmakta olan Nafia Vekili General Ali Fuad Cebesoy, dün şehrimize dönmüştür. Nafia Vekili, dün öğleden sonra Vılayet Nafia Müdürlüğüne gelecek tetkiklerde bulunmuş ve muhtelif işler hakkında Nafia Müdürlüğünden izahat almıştır.

Fasulyeye fiat tesbit edildi

Dün fevkalâde bir toplantı yapan Fiat Mürakabe Komisyonu fasulye fiyatları üzerinde de esaslı bir surette meşgul olmuştur. Şehrimizdeki belli başlı fasulye tacirleri dinlenmiş ve muhtelif nevi fasulyelere fiat konmuştur.

Komisyonun tesbit ettiği fiat listesi şudur: Horoz fasulyesi toptan 18, perakende 21 kuruş, barbunya fasulyesi toptan 15, perakende 18 kuruş, tombul ve fındık fasulyeleri toptan 18 ve perakende 21 kuruştur. Komisyon dermasyon ve şeker fasulyesi gibi yüksek kalite fasulyelere başka bir toptan satışta fiat koyacaktır.

Toptan satış yapan tüccarlar ve perakendeciler faturalara yalnız fasulyenin fiyatını değil, cinsini de yazmaya mecbur tutulmuşlardır. Keza perakendeciler de fiyatları gösteren plakalara fasulyelerin cinslerini de yazacaklardır.

Fiat listeleri asılıyor

Fiat Mürakabe Bürosu, mağazalarına asılacak olan ve satılmakta olan malların kâr yüzdesini gösteren levhaların hazırlığını bitirmiştir. Vekâletben gelen bir emir üzerine halkın ihtikâr ihtimali karşısında müraعات edeceği telefon merkezlerinin numaralarını gösteren bir levhanın daha asılması münasab görülmüştür. Şimdi şehrimizde çalışan beş telefon merkezlerinin numaralarını bütün ticaret hanelere ve alıcılara görebilecekleri bir şekilde hazırlanıp asılacaktır.

Kartal ve Üsküdar hayvan sergisi dün merasimle Pendikte açıldı

Hayvan neslinin ıslah ve teksirini temin ve teşvik maksadıyla vilâyette tertib edilen ehil hayvan sergilerinden, Kartal ve Üsküdar kazalarına aid olan dördüncüsü dün Pendikte merasimle açılmıştır.

Serginin açılma töreninde vılayet ve belediye erkânı, Üsküdar ve Kartal kaymakamlıklarıyla kalabalık bir halk kitlesi hazır bulunmuştur.

Küçük resmine saat 15 te bandonun kaldırıldığı istidil marşla başlanmış, bunu Kartal kaymakamı Adnan Aksekin bir nutku takip etmiştir. Kaymakam bu nutkunda törene iştirak eden zevatala, hayvan sahiplerine teşekkür ettikten sonra, yurdun en mühim servet kaynaklarından birini teşkil eden hayvan neslinin ıslah ve teksirine matuf olarak vücuda getirilen sergilerin gaye ve ehemmiyetlerinden bahsetmiştir. Devletin bu uğurdaki metodunu mesaisini şükranla kaydeden Adnan Aksekin bîhassa sergiye hayvanlarla iştirak eden vatandaşlara

hitab ederek, ellerinde ve kapılarında yetiştirildikleri hayvanlarına bir evlad muhabbetiyle bağli kalmalarını, daha çok hayvan yetiştirmelerini tavsiye etmiştir.

Kaymakamın bu nutkundan sonra vılayet idare heyeti azasından Avni kordelayı keserek sergiyi açmış, davetliler ve halk sergiye girerek teşhir olunan hayvanları görmüştür. Bu yıl Üsküdar ve mülhakatındaki çatal tırnaklı hayvanlara şab hastalığı azaldığından sergiye Üsküdar kazası ve civarı namına ancak 20 sürgü ve at gönderilmiştir.

Kartal ve mülhakatı ise sergiye 112 at ve sürgü iştirak etmiştir. Vılayet temin ettiği damızlıklardan alınan bu yılki taylar, bîhassa takdirle seyretilmiştir. Üç sınıfa ayrılan ve sergide teşhir olunan 132 hayvan sahiblerinin derecelerine göre 620 lira ve 50 lira kıymetinde 6 saat mükâfat verilmiştir.

ADLIYE ve POLİS HABERLERİ

Başbüyük köyü cinayetinin faileri dün mahkemede çobanı boynuna tel bağlayıp nasıl boğduklarını anlattılar

Bundan 2 ay evvel Kartalın Başbüyük köyü civarında ve Süreyyapazası çiftliğinde yakınında yarı beline kadar toprağa gömülmüş bir erkek cesedi bulunmuştur. Yapılan tahkikat neticesinde bunun Başbüyük köyünde çoban müftüsü Murada aid olduğu ve köy muhtarı Mustafa Öztürkün teşvikiyle Sabahattin Kurd, İbrahim ve Bekçi Halil taraflarından tel boğularak öldürüldüğü anlaşılmıştır. Bu hâdisse etrafında Üsküdar Müddeiumumîliğine yapılmakta olan tahkikat neticesinde ve suçluların ceza kamununun 450 ne maddesine tevfikeyan idamı taleb edilerek, 2 neci ağırcaza mahkemesine verilmiştir. Suçluların duruşmalarına dün

başlanarak, son tahkikat açılmasına dair karar okunduktan sonra istevablarına geçilmiştir.

Suçlulardan İbrahim mahkemede: «Hastayım, ifade verecek halde değilim. Bu defalık beni mazur görürün.»

Demis, Sabahattin Kurd ise eski ifadesini tekrarlayarak, vak'ayı şöyle anlatmıştır:

«Muhtarla ölen Muradın öleden beri araları açılmış, muhtar onun aleyhinde bulunmuş. Bize de Muradın vücudunun ortadan kaldırılması için emir aldığımızı söyledi, biz de cahil adamlar olduğumuz için bu sözde kandık. Bir akşam muhtar bizi içli

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Birkaç gün evvelki «Son Posta» da okuduk. Bilet ihtilafı yüzünden bir otobüs bileti müşteri tarafından kırılıp bükülüp. Bu haberi okuyan bir otobüste bulunuyorduk. Zaman zaman kulakımıza biletinin sesi çalmıyordu. Soföre şöyle bağırdı: «Yavaş ol, moruk geliyor!..» «Ağıras, şu hanım ablayı da alalım!» «Bayım, hususi araba değil, a-

damlarını yallah et bakalım!» «Bey ağabey bilet 8 kuruş. Yirmi par daha uçlan!» Ferisembinin geliş Çarşambadan belli olur derler. Biz müşterilere böyle hitab eden bileti onların onlara günün birinde büküp da çekeceklerini za'aten biliyorduk. Bunu tahmin etmenin güç olduğuna ve önüne geçecek tedbirlerin alınmasına hâlâ gecekilmesinin ihmal sayılmıyacağına:

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Güç bulunan haslet

Türk anası

[Baştafı 1 inci sayfa da] nu da sevince içinde bağına basan anam on sekiz evlad içinde bir tek güllü kızını beşinci çocuğuna ana olacağı sırada şehiden kaybedti.

Yeni gömdüğüm anamın sağ kalan tek oğluyum. O ötürken yalnız şunu söyledi: «Vatan isterse sen de ölürsün!»

30/7/941

Beş taneyiz, Beşimiz de kız. Erkek kardeşimiz yok. Anamız bu na hayıflanmıyor. Tarlayı sürüyor, sürümünü güdüyor. Eyde, çarşıda, tarlada her iş vaktinde, zamanında düzenine koyuyoruz. Anamız bize şu nu öğretti: Hastalıktan gitmek, ayakta ölmek yok.

Son savaşta beş kız beşimiz de gece demedik, gündüz demedik taş taşдық, toprak kazdık, su götürdük, ekmek sunduk. Mehmedciye yetişmek, ona istediğini yetiştirmek için soğuklar, karanlıklar, ölümler bize hiç geldi.

Anamızdan öğrendik: Hastalıktan gitmek, yataka ölmek yok. Canımız bir maksad uğrunda, bir varğı peşin de çıkacak. Biz bu toprakta doğduk, bu toprağa kurban olacağız.

25 - 7 - 941 tarihli mektub Ankara, dan Bay Ömer Fahriden, 30 - 7 - 941 tarihli mektub da Samsundan Bayan Ayşeden geliyor.

22 Temmuz tarihli Son Posta gazetesinde yazdığım (Örneği yok bir kadın) adlı yazım okuyucularımı ateşlemiş, hepsi ayrı, ayrı bana anlarını anlatıyorlar.

Seçtiğim satırlarını yukarıya koyduğum bu mektublar gibi, bur'ra benzer üç yüz mektub aldım. Buradan her hepsi Anadolu'dan geldi. Hepsini bir noktada birleşerek uzun bir anlatımdan sonra soruyorlar: Benim anamın örneği var mı?

Anadoludan gelen bu sesler Anadolu gibi temiz, Anadolu gibi içli, Anadolu gibi güzel.

Güzel Anadolu ve Türk toprağının güzel olan her yanı!

Sende doğan, sende yaşayan beş çocukta, on çocukta, sende tüten her ocağın her çocukta birleşen duygu şudur:

Vatan için yaşamak. Vatan için ölmek.

«Örneği yok kadın» benim anam, benim anan, onun anası, bizim anamız, bize bu duyguyu aşlayan bütün bu minnetlerle büyüyen bütün Türk çocuklarının analarıdır.

Samsundan gelen Ayşenin mektubundaki şu satırları her Türk çocuğuna, hepimize tekrarılabılır.

Anamızdan öğrendik: Hastalıktan gitmek, Yataka ölmek yok! Canımız bir maksad uğrunda, Bir varğı peşinde çıkacak. Bu toprakta doğduk, Bu toprağa kurban olacağız.

Meliha Avni

RADYO

CUMARTESİ 23.8.1941

7.30 Saat ayarı, 7.33 Hafif müzik (Pl.), 7.45 Ajans haberleri, 8.00.8.45 Hafif müzik (Pl.), 13.30 Saat ayarı, 13.33 Türkçe plâklar, 13.45 Ajans haberleri, 14.00 Karışık müzik (Pl.), 14.45 Türkçe plâklar, 15.00.15.30 Dans müziği (Pl.), 18.00 Saat ayarı, 18.03 Çifte fasıl, 18.30 Serbest 10 dakika, 18.40 Radyo caz orkestrası, 19.00 Koro, 19.30 Saat ayarı ve Ajans haberleri, 19.45 Solo şarkılar, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Unutulmuş şarkılar, 21.00 Ziraat takvimi ve Toprak Mahsulatı Borsası, 21.10 Dinleyici istekleri, 21.40 (Günün meseleleri), 21.55 Radyo sahlon orkestrası, 22.30 Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45 Radyo sahlon orkestrası.

İstanbul borsası

22/8/1941 açılış - kapanış fiyatları

CEKLER		Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.23	129.5275
New-York	100 Dolar		
Jenevre	100 İsviçre Fr.	12.29	
İadrid	100 Pegeta		
Yokohama	100 Yen	30.75	
Stokholm	100 İsvç Kr.	25.55	
Altın	24 aylık bir gram külçe altın	339	
Ehram ve Tahvilât			
% 7 934 Sivas		20.12	
Erzurum 1		20.30	
% 7 934 Sivas		125.-	
Erzurum 2 2A 7			
Merkez Bankası			

Tiyatro Hatıraları

Darübedayi'in eski günlerinde

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

I

Hayat sahnesinde aşağı yukarı elinci yılın basamaklarındayım. Bunun otuz yılı, hayatı taklid eden sahneye de alâka ve temasta geçti. Demek ki yirmi yaşındanberi tiyatroya ile yakın, dan münasebetim var. Şu satırları yazarken, nasıl eski bir muharrir aşkanlığı ve tiryakiliği ile, matbaa ve gazete idarehanelerinin makine yağı ve mürekkep kokusunu duyar gibiyim oluyorsam, kulislerin taze boyanmış dekor ve tüpleri yeni açılmış makyaj takımları kokusunu da bir his vahimesi içinde öyle kokladığımı sanıyorum.

Otuz yıl.. bu, sahneye, müellif, nakli ve mütercim sıfatıyla intisabımın tarihi... fakat tiyatroya merakım daha çok eskiden, çocukluğumdan başlamakta... babam, Doktor Mehmed Fahri Paşa, kuvvetli bir fen adamı ve profesör olduğu kadar, her zaman ateşli bir edebiyat ve tiyatroya âşığı idi. Eski tarzda, yeni tarzda şairler yazar ve bilhassa daha Tıbbiyyenin son sınıfında Minakyan kumpanyasına dramlar tercüme edip oynatmakla gösterdiği sahne iptilâsını sonradan bırakmadığı için fırsat düşkünçe gene bir piyes tercümesinden geri durmazdı. Onun gençliğindeki bu nevi tercümelelerinden birkaçını çocukluğumda Minakyan'da ben de seyretmişim. Çok sonraki tercümelelerinden „Yat borusu“ gibi bir kaçını ben yaşta olan tiyatroya meraklıları da şüphesiz hatırlarlar. Bir Alman piyesi olan „Yat borusu“ vaktile, Bürhanet'in kumpanyasında uyanmıştı ve şimdiki Şehir Tiyatrosunun kıymetli ve emekli san'atkarlarından İbrahim Galib, o zaman bu piyesteki bir rolünde ilk büyük zaferlerinden birini kazanmıştı. Babamın gene o tarihte oynanan bir telif piyesi de o sahne de oynanmıştı. Eserin mevzuu, Avru'ya ecebebi kadınlarla evlenen Türklerin memleketi advetlerinde mes'ud olamadıklarını, bu yabancı unsurun Türk ailesi içinde bir yama gibi kal-

dığı tasvir ediyordu. Nitekim aynı tezli mevzuu, Darübedayi'in tesisinden sonra Hüseyin Suad de Yamalar ismiyle yazmıştı ve ilk sahneye çıkan Türk kıza Afife bu piyesin Emel rolü ile hem sahneye, hem karakollara düşmüştü.

Hasılı bu yukarıdaki satırlarımdan anlaşılıyor ki, tiyatroya seven bir babamın tiyatroya seven bir oğlum. Otuz yıldır manzum teliflerim ve mensur adapte ve tercümelemlerimle Türk sahnesine ettiğim hizmetin hakikaten bir değeri var mı, ona ben cevap veremem. Yalnız şu kadar söyleye bilirim ki, bu sahada ne yaptım maddi bir menfaat endişesiyle değil, sadece bir zevk içindi. Bir tiyatroya muharririnin de pek haklı olarak özeleyebileceği, kazanç düşüncesi, bende daima ikinci plânda kalmıştı. Fakat bunu, burada bir gururun ifadesi diye kaydetmiyorum. Sadece bir vaziyeti şimdiden tesbit etmek emelindeyim. Buna lüzum var, çünkü ewvelce Son Postada yazdığım edebî hatıralarımda da bu vaziyetimin tam bitirilişini anlatmamı lâzım gelecek tarafları olacaktır. Bu sebeple her türlü yanlış tefsirleri şimdiden önlemek için bu izahı zaruri görmekteyim. O halde gayem zın ve bilhassa Darübedayi'in geçmiş yıllara aid bazı safhalarını bir seri yazı le canlandırmağa çalışmaktır. Bunlardan tiyatroya tarihimize ileride bazı notlar kazanabilirse benim için ne saadet! Maamafih hatırdı kala bildiği kadar tesbit edilecek olan bu dağınık notlarla son otuz yılın tiyatroya tarihini yazmak iddiasında değilim. Yalnız, belki, o tarihi yazacak olanlara birkaç canlı portre ve levha hediye edebilirim. Bu da bu emeğimle özeleyebileceğim yegâne mükâfata tındır.

1913-1914 arası... ben o tarihte, kendimi az çok bir tiyatroya muharriri ad-

detmekteyim, çünkü Bürhanet'in kumpanyasında Britannicus Racine faciasını Neron ismiyle Türkçeye çevirerek oynatmışım! (*)

Velhasıl tiyatroya merakım, böyle ismami duvar ilanlarında gördükten sonra büsbütün artmıştı. Derken bir gün bir rivayettir ortaya atıldı ve gazeteler bunu teyid ettiler: Şehremi ni Cemil Paşa tarafından İstanbul'da bir konservatuar açılacağı ve bu tesis için Fransadan Odeon tiyatrosu direktörü meşhur aktör Antoine memleketimize davet edilmiş, hattâ mukavelesi bile yapılmak üzere imiş!

O akşam Beşiktaşta Valideceşmesinde kiracı olduğumuz eve bu haberin neş'esi ile döndüm. Arkadaşım Hakki Tahsin beni bu neş'e içinde görünce şaşırıldı:

— Ne var? Pek sevinçlisin? Bir aşk zaferi mi?

— Hayır, bir san'at zaferi.. memleket namına...

— Nasıl?

— İstanbul'da bir konservatuar açılacak.

— Ha.. evet.. bugün gazetede okudum. Antoine memleketimize gelecek miş!

— İyi ya işte... bundan hoş ve keyif verici haber olur mu?

Hakki Tahsin san'atkar ruhlu çocuktu. Ben odanın bir köşesinde şiir yazarken, o da, öteki, köşesinde, yer minder atarak ve pencerenin önünde uzun sediri yazıhane yapıp Pierre Louys tarzında açık saçık Yunani nesirler yazardı. Aynı evde oturduğumuzdan gece gündüz beraberdik. Ekseriya birlikte gezer, aynı kadma birlikte âşık olur, birlikte ahbab peyda eder, hoşlanmadık mı gene birlikte selâmı keserdik. Üvey ananın kardeşi olduğundan üvey dayım sayılır. Bu unvanını da, bazan bana akıldır!

(Devamı 4/1 de)

(*) Bu temsilden ve bu temsilin garabetlerinden vaktile iki makale ile Son Postada bahsetmişim.

Söz arasında

Renklerde inkılâb: Beyazın ve siyahın yerini yeşil alıyor!

Amerikada fabrikalar, hastaneler, mekteplerdeki kara tahtalar yeşile boyanmaya başladı

Son zamanda Birleşik Amerikada rasyonel bir renk tekniğinin gün geçtikçe revaç bulmakta olduğu haber veriliyor. Malûm olduğu üzere rasyonel teknik, akıl ve mantıka istinad eden ve esaslı bir muhakeme ve tetkik mahsulü olan teknik demektir. Böyle bir temele dayanan bir hareketin binnetice faydalı olacağı şüphesizdir.

Meselâ son zamana kadar birçok Amerikan fabrika ve atelyelerinde hâkim renk siyah ve beyazdı. Bunun yerine filizi yeşil renk ikame edildiği zaman amelenin bakış dikkatinin arttığı ve daha iyi çalışabildiği görülmüştür. Gözleri bozuk talebeye mahsus olan bazı mekteplerdeki hususi şubelerde de siyah tahta yerine zomni yeşil tahtalar ikame olunmuştur. Bu tahtalara yazı yazmak için kullanılan beyaz tebeşirler de kaldırılmış, sarı renkli tebeşirler konulmuştur.

Yeni teknik icabı olarak hemen bütün Amerikan lokantalarında kuvvetli renkler tercih olunmaya başlanmıştır. Meselâ kırmızı, bu sahada en ziyade rağbet görmektedir. Çünkü iştihâ üzerinde müsbet tesiri yaptığı kanaati hâsî olmuştur.

Vaşington lokantalarından birinin salata tabaklarını yeşil renkli olarak seçmesi salata istihlâkının göze batacak derecede artmasını mucib olmuştur. Bu yeni hareketin bir icabı olarak Amerikan kliniklerinde, bütün ameliyathanelerin fildişine çalan beyaz rengi yerine çok açık bir yeşil renge meyil başlamıştır. Bu renk yalnız duvarlar için değil, hastabakıcı ve doktorların önlüklerine de sirayet etmiştir. Bunun sebebi şudur:

Kuvvetli lâmba ziyası altında beyaz duvarların husule getirdikleri akisler operatörlerin gözlerini bozmak ve görüşlerine tesir etmektedir. Açık yeşil bu mahzuru bertaraf etmiştir. Böylece şimdi, Amerika, kendisini, yeni bir renk cereyanına kapırmıştır.

GÖNÜLİSLERİ

Ev işi mi, süslenmek mi?

Birbiri arkasına açtığım iki mektubda evli erkek okuyucularından, her ikisi de karısından şikâyetçi. Fakat şikâyetlerin mevzuları tamamen zıd.

Birinci okuyucum, karısının süslenmesinden, bütün vakti bu işe hasretmesinden şikâyet ediyor ve kadın ev işleriyle uğraşmalıdır, d'yor.

İkinci okuyucum ise karısının daima ev işleriyle meşgul olduğunu mevzu bahis ediyor ve diyor ki:

«Ben karımı süslenmiş görmek isterim. Oturalım, gezelim. Fakat ne çare

karım ev işinden vakit bulamıyor k. Bence her iki okuyucum da haklıdır ve her iki okuyucumu da tatmır edecek bir çare vardır. İkisi ortası olmak. Kadın hem evinin işle meşgul olmalı, hem de kendine süslenmek, kocasile gezecek zaman ayırmalıdır.

Okuyucularım karılarını, biri birar süslenmeye, öteki de biraz ev işle meşgul olmaya teşvik ederler ve bunda muvaffak olurlarsa artık karılarından şikâyete hakları kalmaz.

TEYZE

“Son Posta,,nın bulmacası: 14-(2)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

1 — Bir nefes sazi (3), İçki (3), Nida (2).

2 — Bir işe âletlik etme (3).

3 — Sap (3), Kurum (2).

4 — Yapmak (3), Cereyan eden (suya dair) (4).

5 — Hile yapan (8).

6 — Dört yanı su toprak (3), Haydud (4).

7 — Tenbih ler (3).

8 — Deniz meseafe ölçüsü (3), Fığan (4).

9 — Yemek (4), Boyun aksı (2).

10 — Hazır cevap sözü (5).

11 — Kırmızı (2), Temizleme, üstünden bez geçirme (5).

12 — Söz dinlemek (5).

Yukarıdan aşağı:

1 — Öğüd (7), Atın ayağına çakılan (3).

2 — Bir nevi şeker (5), İncecik kurmaş (3).

3 — Tutulmak (10).

4 — Tabiiyet etmek (4).

5 — İçki (3), Çiğnenme (6).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										

6 — Kasabın sattığı (2), Beyaz (2) Nota (2).

7 — Hayır, olmaz n'idası (2), Büyük konak (6), Köpek (2).

8 — Bir şey buldurmak için hareket ettiren, başına bir «y» koyunuz Tanrı olsun (6), Nota (2).

9 — Emniyetli, itimad edilir (4) Remz ile anlatmak, ihsas (3).

10 — Matem (3), Evlerin erzak deposu (5), Kasabın sattığı (2).

Nedamet getiren meşhur
bir dolandırıcının hayatları
MAHMUT SAIM
hayatini ifşa ediyor

Enver Paşaya okuduğumuz ezan!

— 70 —

(Harb) senelerinde idi. (Enver) Paşa Harbiye Nazırı bulunuyordu. muharrir arkadaşım A'van zade Süleyman Bey (Firavun) adında bir piyes tercüme etmiş. Bana verdi. Başta (Beatris), (Viktorya Haçıkyan), (Siranuş), (Otello Kâmil), (Topal Ni yazı), (Aleksanyam), (Şahinyan), (Külhanyan), (İsmail Zühtü) olmak üzere bir temsil heyeti kurdum.. Fira vun) piyesini provaya başladık.

O vakit neşredilmekte bulunan (Sa bah) gazetesine de şöyle bir ilân ver miştik: (Firavun piyesi provaya baş landı. Pek yakında şehrimiz san'at kârları tarafından temsil olunacak. Tablo: Nemrudun cehennemden Hazret Musaya karşı feryadı!)

Aksi tesadüf olacak ya.. bu ilânı Seyhislâm efendi görmüş. Derhal En ver Paşaya telefon etmiş:

— Biz cihad ilân ettik. Alemi islâm dan hayır bekliyoruz. Gazetelerde böyle münasebetsiz kelimelerle ilân çıkıyor. Müslüman alemine çok fena tesir yapar.. Hazreti Musayı İstanbul da sahneye çıkarıyorlar diye biz tel'in ederler... demiş.

Babâli: caddesinde (İtimad) kütüb hanesine gelmişim. Üç taharri me muru birden etrafımı aldılar.

— Ne oluyoruz?. Diye korktum.
— Sizi Tevfik Hâdi Bey istiyor... de di'er.

Doğru Müdüriyete gittik.
Fakat Tevfik Hâdi Beyin yüzünü görmek kısmet olmadı. Evrakımız Di vanı Harbe havale edilmiş. Müdürü yetten doğruca Merkez Kumandanlı ğına yol'adılar.

Cevad Bey beni görünce:
— Yahu, bu ilânı sen mi yaptın?.. Dedi.

— Evet!
— Hiç düşünmedin mi?. Böyle ilân olur mu?. (Musa) yı (İsa) yı ne ka rıştırıyorsun? Sen tiyatrona bak. İn san kendi kuyusunu böyle kendi ka zar mı?

— İyi amma Beyim; dedim; bizim piyeste bir defa (İsa), (Musa) yok bu: (Nemrud) a aid bir tablodur. Sanı yen: Hazreti İsanın filmi var. Hergün Beyoğlunda sinemalarda oynuyor.. rek

lâmlar çıkarıyorlar. Seyhislâm efendi bunları görmemiş de benim bir satır ilânımı mı görmüş?

— Vallahi bilmem kardeşim, şimdi lik sen (Bekirağa bölüğünde) istirahat edeceksin?.

★

Bekirağa bölüğüne atıldık. Ne arı yan var, ne soran:

— Yahu.. buranın müstantığı filân yok mu?. Bize kimse bir şey sormıyacak mı?. Derd anlatmıyacak mıyız?. Kendimizi müdafaa etmeyecek miyiz.. dedim.

Meğer oranın âdeti böyle imiş. İn sanı bir defa buraya attılar mı; artık Eyüb Sultandaki niyet kuyusuna dü şer gibi.. (çağrılmak) talie vabeste imiş.

Sin derece kahve tiryakisi idim!. Yanında para da tükendi.

Şöyle günde on on beş kahve temin etmek için ne yapmalı yarabbi?.

Aklıma bir kurnazlık geldi. Olur mu olur?. Mademki (Sakal) da var. Mü kemmel olur. Dedim. Son yüz parayı kahveciye vererek bir fincan kahve getirttim. İçtikten sonra fincanı çe virdim. Soğudu. Elme alıp fala bak mağa başladım.

Bakarken başımı iki tarafa sallıyor, kendi kedime:

— Allah.. allah... Süphanallah.. tu haf şey... garib şey... ya... bu da bö yle ha..

Diyordum..

Öteden biri atıldı:

— Bey baba!.. Sen kahve falı bi lir misin?

Güldüm:

— Hey gidi evlâdı mübarekimiz hey.. dedim.. kahve falını icad eden âciz'edirir.

— Ya.. şimdiye kadar neden söyle medin yahu?. Kahveci.. bize bey baba ile iki kahve yap.

(Bey baba le birer kahve yap), (bey babaya bir kahve yap) sözleri o kadar çoğaldı ki.. günde on on beş değil.. belki kırk elli kahve içiyordum. (Evlâdım.. bir kadın dört gözle se nin yoluna bakıyor.. fakat, her kimse evde mi; yakın komşu mu bir kadın da bunu çok teselli ediyor..).

Elbette bu adamın bir kadın akra bası vardır. Elbette komşusundan bir kadın vardır.

Artık herkesin mizcına; yüzünün alacağı şekle göre uyduruyordum.

(Azizim, sana bu işde bir adam düş manlık yapmış. Fakat sonra nadim olmuş. Şimdi iyilik yapmak istiyor..)

Bundan tabii bir şey olur mu?. Ha piste bulunan bir adama elbette biri fenalık yapmıştır. Hiç olmazsa bir memur kolundan tutup oraya götür müştür. Hele biçare köyülere ne mar tavallar kıvırıyordum:

(Sizin köyde büyük bir çmar var. Bir de sakallı bir adam var. Cami gibi bir şey var. Onun yanında otu rup daima seni düşünüyor..).

— Baba biliyor?.. Diyorlardı.. köy deki camiye, muhtara kadar bildi.

Elbette köyde cami vardır. Elbette sakallı adam da çoktur.. değil mi?. Boyuna kahve içiyordum.

Hele bir lâz kaptan vardı. Mahalle de muhtarımış. Tahsin namında biri nin içfeline kapılmış. Sahte mühür ler yapmışlar.. o kadar fala meraklı idi ki tarif kabul etmez. Bir de sev gilişi varmış. Nasılsa bunu keşfetmiş tim.

Fala baktıran bir kimse kadın ol sun, erkek olsun bir sevgilisi oldu mu, artık ona söylenecek: Lâyüad velâ yuhşâ.. sayfalarla söyle..kitaplarla söyle..

Para almıyordum... çünkü foyam meydana çıkar da inzabat zabıtinden adamakıllı bir sopa yerim diye kor kuyordum. Fakat (kahve içti) diye mezlerdi. Sabahın karanlığından ak şama kadar boyuna kahve; çay; li monata içiyordum.

— Bana bir kahve yap!.. Fala ba kacağız. Beyaz fincana koy. Bak: Bey baba da ne içer?. Kahve mi?. Çay mı?. Limonata mı?.

★

Tam altı ay o halde kaldım. Ne müstantik çağırıyor; ne mahkemeye çağırıyorlardı. (Yat Allah ker'indir) demişler atmışlardı galiba. Hakikaten burası bir gayya kuyusu halini almış tı. (Sri Ali) namında bir genç vardı. Bu adama İstanbulun (Lândrüsü) de mek caizdir. En meşhur kadın avcı ları bu adamın yanında solda sıfır kalırlardı. Yüzlerce kızın davalarında (İzalei bikir) den yatıyordu. Davacı ları arasında on üç. on dört yaşında birçok da genç mektebli kızlar var dı. Sesi son derece güzel, uzun boytu, sarışın, mavi gözlü, çok yakışıklı bir gençti. Meselenin asıl garib şu ki fe'âketlerine bais olduğu birçok kız

lar hâlâ peşinde geziyorlar, ona ku tularla (Bonbon), (çikolata), (pas ta), (kolonya) yolluyorlardı..

Enver Paşa bir gece Harbiye Neza retinde kalmış. Sarı Ali her sabah ezan okurdu. O gece de sabaha karşı ezan okudu. Salâ verdi. Kendisi de coştı, herkesi coşturdu. Hepimizi ağ latti.

(Sarı Ali) nin muhrık sadasından (Enver) Paşa da müteessir olmuş. O da ağlamış. Bir saat sonra bizzat koğuşa geldi:

— Kimdi o ezan okuyan!.

Korkudan kimse ses çıkaramadı. Sarı Ali, Paşa darılacak d'ye kirpi gibi bir köşeye büzüldü.

— Kimdi o ezan okuyan?

Gene cevap yok. Beni sakallı ma kalı gördü. Müezzin zannetti:

— Sen mi idin ezan okuyan!.

Ben bu işde bir keramet olduğumu anlardım:

— Min gayri; haddin Paşam..

— Pekli!.. Gel benimle beraber.

Nereye gidiyordum? Sopa yemeğe mi? Paşa ve yanındak' iki zabitle yu karı çıktık. Bu kadar sert bir suale Sarı Ali: «Bendim» diyebilir miydi?

Nezaret tarafına geçtik, odasına girdi. Ben kapıda kalmak istedim. İçeriden:

— Gel; nadirei hilkat gel!

Paşanın sesi yumuşamıştı. Girdim:

— Beni sabah sabah hüngür hün gür ağlattın. Dedi.

Eyvah... Ya şu ezanı br daha oku dese.. o vakit hüngür hüngür ağla mak sırası bana gelecekti. Korkum dan titremeğe başladım.

— İsmi ne senin?

— Mahmud Saim hoca..

— Eli öpülecek adamsın? Amma.. biraz da şeytanlık var sende... Bu ne ses yahu!. Gökten Bilâli Habeşi indi zannettim.

— Estağfurullah Paşam. Teveccühü devletleri..

— Bak cürmün nedir diye sormu yorum. Ne olursa olsun. Beni biluş ettin.. haydi güle güle git. Evlâdü aya line kavuş.. yalnız Cuma günü yalrya muhakkak geleceksin. Bana bir ezan okuyacaksın.

Sevincimden Paşayı etek'ledim:

— Estağfurullah hocam.. estağfu rullah.. yalnız askerde emir tekrar et mek vardır. Hani emri tekrarlama dım?..

— Cuma günü.. öğle üzeri.. yahya geleceğim.. size bir ezan okuyacağım. Allahaismarladık Paşam..

(Arkası var)

Mahmud Saim A'ındağ

— 55 —

Seni, eskisinden daha fazla se viyorum Sedad.. aşk, verem mi k robu gibi.. karşılansızsa ilerliyor.. mukavemet edemedim. Şimdi gönlüm derdinle yaralıdır. Söz veriyorum sa na, seni çiftlikte müşkül mevkiide bi rakmıyacağım. Kendime ve aşkıma hâkim olmağa çalışacağım. Buna mu kabil sen de oradan kaçmıyacaksın Sedad.. şimdiye kadar çoktan gelmiş tim oraya.. fakat kocamın bazı işleri bu seyahati geciktiriyor. Eğer biraz daha uzarsa kendi başıma kalkıp ge leceğim.

Seni daha fazla sıkmamak için mek tubuma son veriyorum. Öyle doluyum ki, sana öyle çok söyleyeceklerim var ki, sıkılmıyacağımı bilsem sayfalar doldururdum. Allahaismarladık Se dad! Bana dudaklarını uzatmaz m isin?..»

Nevin

Sedad, mektubu okuduğu zaman beyinden vurulmuşa dönmüştü.

Nevin çiftliğe geliyor;

Nazan hanım. Nevinle aralarında geçenleri biliyor..

Bunların ikisi de birbirinden feci şeylerdi.

Nevini, kocasile karşısında görmeğe tahammül edemeyecekti. Mektub, kal bindeki külleri eşelemiş, Nevinin ateşi tekrar gönlünü sarmıştı.

Nazan hanımın mânalı sözlerinin kendisine karşı takındığı tavurların sebebini şimdi anlıyordu.

Nazan hanımın gözü önünde Ne vinle bir me'odram mı oynıyacaklar dı? Gene en büyük rol kendisine dü şüyordu. Hem de ne ağır, ne çetin bir rol..

Son hâdisedenberi Nazan hanımla karşılaşmaktan daima içtinab etmiş ti. Sabah karanlığı bataklığa gidiyor, öğleye yakın arka yoldan çiftliğe dö nüyor, odasına çok geç avdct ediyor du.

Nazan hanımın kendisine tarziye vermesiyle ihtilâf hallolanmış çiftlikte kalmıştı. Fakat madem ki Nevin geli yordu, madem ki Nevini kocasile yan yana görecekti, mademki, geceleri penceresinin önüne oturduğu zaman, Nevinin kocasile beraber yattığı oda nın ışıkları gözüne girecekti; nasıl o

lur da artık çiftlikte kalabilirdi? Kâ ya, ona geç vakit iki mektub vermiş ti. Biri Nevinden diğeri Selmadan. Selmanın mektubu da onda Nevin kine yakın bir üzüntü tevliid etmiş Kardeşi vazifeye yerleştiğini bildiriyo du. Buna da canı sıkılmıştı. Henüz kadınların çalışacakları muhitleri hazırlanmadığı kanaatindeydi. Kar deşi genç ve güzeldi. Rahat bırakıl mıyacağını düşünüyordu. Selma, me l tubunda, iyi bir muhitte çalıştığı odalarında hiç erkek olmadığını ilâ ve etmişti. Buna rağmen emin olamı yordu.

İçinde bahtına karşı zaptedilme bir isyan duydu. Her günü böyle muz tarib mi geçecek, da'ma böyle üzüle cek miydi? Çiftlikte birkaç gün ken disini müsterih hissetmişti. Lâkin bu saadet ne kadar az sürmüştü?

Nazan hanım vaziyeti biliyor. Nevin gelecek..

Ooo.. gün'er içinden çıkılmaz hâ diselere gebedi. Yapılacak bir tek hareket kalıyordu. Hiç olmazsa çiftlikten muvakkat bir zaman için olsun uzaklaşmak.. bu fikri makul buldu.

Nevinler on beş gün kalacaklarını göre, o, on beş gün İstanbul'a gide cekti.

Bu da kolay tatbik edilecek bir ha reket değildi.

Çiftliğin de tam iş zamanıydı.

Bataklığın kurutulması faaliyeti sona eriyordu. On beş günlük uzaklaş ma her iki işi de yüzüstü bıraktıra cakti.

Başını elleri arasında sıkıyordu. Çıldıracaktı.

Ani bir kararla kalktı, dışarı çıktı. Yanagmalardan birisine beygir hazır latti. Hiçbir istikamet tayin etmeden beygiri süratle sürüyordu. Sanki çift likten uzaklaşmışa, bu üzüntülerden ayrılmış olacaktı.

Gece bastırıyordu. Nefis bir toprak kokusu, çam kokularile karışık ba şını döndürüyor, böcek ses'eri kula ğına musiki nağmeleri halinde geli yordu.

(Arkası var)

Yazan: Hasan Ali Ediz

Napolyonun Moskova Seferi

Rusların çete harbi

- 30 -

... Moskova sokaklarının her köşesinde, bilhassa evlerin, kapıların, pencerelerin önünde, etzak anıbarlarına, etzak mahzenlerine girneğe çalışan kitle halinde Fransız ordusuna mensub askerler göze çarpmakta idi. Moskova sakinleri Ruslar, Fransız askerlerinin hücumlarından kurtulmak için, en akla gelmedik yerlere saklanmakta idiler. Bu yağma ve çapuldar, ardı arası kesilmeden, takriben sekiz gün devam ettiler. İnsan gözleriyle görmeden bunların dehşetini anlatamaz! Fransız askerlerinin üstleri başları da görülecek feci bir manzara teşkil etmekte idi. Bu askerlerin, harici elbiseleri yoktu. Hassa alayı efradı müstesna olmak üzere, ekserisi bir don, bir gömlekle doluyorlar, sıhah ve kasatura karanlıklarını don ve gömlekle üzerinde taşıyorlardı.

Fransız ordusunun bu çapulculuğundan maada, bizzat Napolyonun emriyle Kremlin sarayının kiliselerindeki kıymetli eşyayı «tetkik ve toplamak» vazifesine mükellef bir de komisyon teşkil edilmişti.

Moskovada kalmış olan sivil halkın vaziyeti pek feci idi. Bunlar, yangınlar ve soygunlar arasında, âdetâ bir köpek hayatı sürüyorlardı. Evlerini terkeden, ve mütemadiyen peni bir savaşı kaplıyan yangın tarafından yer değiştirmeye mecbur edilen bu insanlar, vakitlerini «arevden bir kubbe altında» geçirmek mecburiyetinde kalıyor. Mahzenlerde, yanan evlerin harabeleri arasında yuvarlanıp gidiyorlardı. Hemen hemen çırpıplak denilebilecek bir vaziyette olan bu insanlar, düşman askerlerle dövüşerek toprağın kıvrımından bédâk ettikleri salgam, turp, mantar, kök lili, gibi nebati bir takım bitkilerle karnlarını doyurmakta çalışıyorlardı. Soygunların ise aralı aralı bir türlü kesilmiyordu.

Bu arada Napolyon tarafından bir de muvakkat şehir idaresi kurulmuştu. Mareşal Mortye, Moskova valiliğine tayin edilmişti. Villers ve Püjo isiminde Moskova'nın iki Fransız, Moskova polis teşkilâtının başına getirilmişlerdi. Moskova polisi ise, nazimiyetle Moskova ecebelerden teşkil edilmişti. Yeni bir takım isimler takılmıştı. Şehirde bir de belediye meclisi teşkil edilmişti. Meclis azaları, Moskovadaki ecebelerle kursuna dizilmek tehdidi

altında arzularına rağmen bu meclis tayin olunmuş olan bir takım Moskovalıları. Tabii bu meclisten bir fayda hâsıl olmadı.

Napolyon, muvakkat hükümet merkezi itihaz ettiği Moskovadaki ikametinin esaslı olduğunu tebarüz ettirmiş olmak için, Moskovada bulduklarını öğrendiği bir Fransız tiyatro trupuna, temsiller vermek için emirler verdi.

Temsillere 1812 yılının 7 Birincitesrininde başlandı. İlk temsil edilen oyun, Marivonun «Aşkın ve tesadüfün oyunu» adlı komedisi oldu. Vesaitsizlik yüzünden bu temsil hiç bir şeye benzemedi. Temsile iştirak eden aktrislerden biri, oyun hakkındaki itibalarını şöyle anlatıyordu:

«Kadın ve erkek elbiselerinin, kum-duralarının, hattâ sahnede en ufak bir şey çatmak için çivinin bile bulunmadığı bir şehirde temsiller vermek çok güç bir şeydi. Asker kışkırlarından çiçek ve kordela aldık ve henüz tütmekte olan yangın harabeleri arasında temsillerimize başladık.»

Biraz tenevvü, biraz da haşmet vermiş olmak için, Kremlin sarayında konserlere bile başlandı.

Fakat bütün bunlar bir noktayı gizliyeniyordu: Fransız ordusunun vaziyeti gittikçe kötüleşiyordu. Düşman ordusunu Moskovada tutmak gayesini takib etmiş olan Mareşal Kutuzof, plânlarında muvaffak olmuş ve geçen bu zaman zarfında ordusunu ikmal etmekte, noksanlarını tamamlamağa pekâlâ muvaffak olmuştu.

(Arkası var)

Tiyatro hatıraları

[Bas tarafı sayfa 3/1 dedir] Öğretmekte fazla deriye gitmekle kıymeylendirmek isterdi. Ben kendisine takıldım:

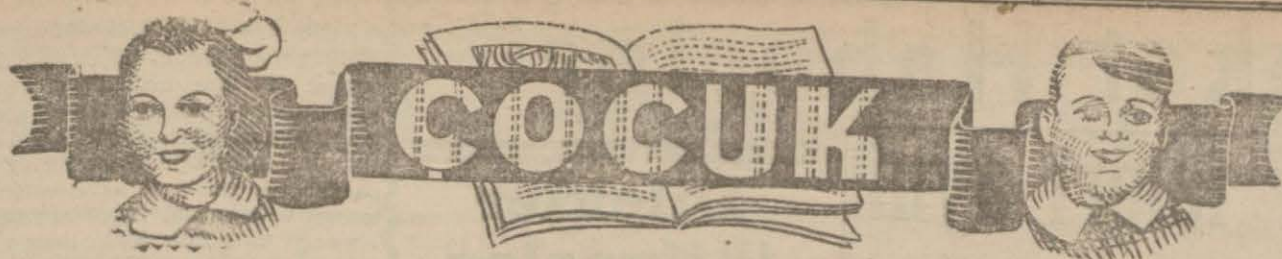
— Yahu, ikimiz de 307 tevellüdü, yüz Kur'amızı aynı günde ahzasker şubesinde çektik. Nedir bu kurumun? O gülerken cevap verdi:

— Ben onu bunu bilmem. Senin dayımın. Sözümü dinlemelisin.

O akşam da müzakere sonunda aynı yaştaki üvey dayımla mutabık kaldık.

Konservatuara talebe yazılacaktık! Öyle ya, mademki şairdik, aktör de olabilirdik!

Halit Fahri Ozansoy

Şarlo Plâjda

Meşhur sinema komiği Şarlo, sıcak bir yaz günü plâja gitmişti. Plâjda etrafına baktı. Herkes mayolu idi. Kendi

mayosunu getirmemişti. Plâj sahibine, bir mayo vermesini söyledi. Plâj sahibinde birçok mayolar vardı. Fakat Şarlo plâjında herkesin aldığı kıyafetle görmelerini istediği için:

— Mayom yok.

Dedi. Şarlo mayosuz denize giremeyecekti. Fakat plâjdan da ayrılmak istemiyordu. Motörli sandallar kiraya veriliyordu. Şarlo, bunlardan birini kiraladı. Denizde bununla dolaşacak, doya doya eğlenecekti.

Şarlo motörü narekete getirdi. Motörli sandal suyun yüzünde hızla ilerlemeye başladı. Onu motörli sandal içinde görenler, kaçacaklarına:

— Şarlo; bakın, Şarloya bakın... diyerek yaklaşıyorlardı.

Şarlo bu halden hiç memnun değil di. Birine çarpıyayım, diye dümenl mütemadiyen sağa sola kıvrıyor, aynı zamanda da:

— Çekilin çarpacağım, çekilin çarpacağım.

Diye bar bar bağıyordu. Fakat kim dinler. Nihayet, kayığa öyle bir hücum ettiler ki Şarlo ne yapacağını şaşırdı. Kayığın bir yanına asıldılar, kayak devrildi. Şarlo elbiseyle suya düşeceğini, sırsıklam olacağını zannetmişti. Halbuki, etrafta bulunanlar onu yakalamışlar, suya düşürmemişler.

di. Şarloyu bir lastik top gibi elden ele atıyorlardı.

Motörli sandalı Şarloya kiralyan adam da sahilden:

— Motörli sandalımı batırdı. Şarlo-dan parasını isterim.

Diye avaz avaz bağıyordu. Şarlo o tarafa bakacak oldu. Onunla top gibi oynayanlardan biri o sıra Şarloya biraz daha fazla zıplatmıştı. Şarloya motörli sandalı kiraya veren adamın kafasına çarptı. Yumuşak kum üzerinde bulunduğu için adam, yarı beline kadar kuma gömüldü, Şarloyu bir ke-re daha onun üzerine attılar. Bu sefer

biraz daha kuma gömülmüş oldu.

Şarlo atıla atıla sahile düştü. Ayağa kalktı, motörli sandalımı isterim diyen

adam, gene aynı sözü tekrarlıyordu. Fakat Şarloyu yakalamasına imkân

yoktu. Çünkü artık onun kumun dışında yalnız başı kalmıştı. Şarlo plâjdan çıktı, bir otomobil vardı. Ona bi-

necekti. Plâjdakiler de peşsıra yürümüşlerdi. Şarlo otomobile binerken, otomobilin bir tarafına yaslandılar devireceklerdi. Şarlo işi anlamıştı. Hemen otomobilden atladı. Biraz ileride bulunan yol silindirine bindi, hareket ettirdi ve oradakilere:

— Haydi elinizden geliyorsa bunu devirin de sizi göreyim, dedi.

Bir sigara yaktı ve sigarasını tellendire tellendire uzaklaştı.

Yeni bilmecemiz

(+) işareti bulunan çizgi aralığını kırmızıla.

(-) işareti bulunan çizgi aralığını sarıyla.

(x) işareti bulunan çizgi aralığını maviyle.

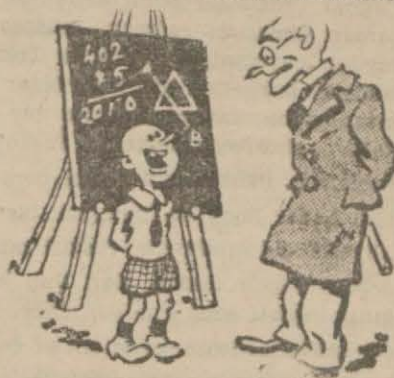
Birkaç işaret bulunan çizgi aralığını o işaretlere aid renkler hangileriyle, evvelâ biri, sonra ötekiyle boyayınız.

Boyadıktan sonra güzel bir tablo meydana gelecektir. Bu tabloyu gazeteden kesip, bize

gönderin. İyi boyanmış olanlardan birinciyeye 250 kuruş kıymetinde en son nesriyattan değerli kitablara, ikinciyeye bir düzine siyah kurşun kalem, üçüncüye yarım düzine mekteb defteri,

Geçen bilmecemizde kazananlar

Geçen bilmecemizde kazananların isimleri Pazartesi günü çıkacak sayımızda ilân edilecektir. Hediye kazananlardan İstanbulda bulunanlar, hediyelerini Pazartesi ve Perşembe günleri idarehanemizden alabilirler. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

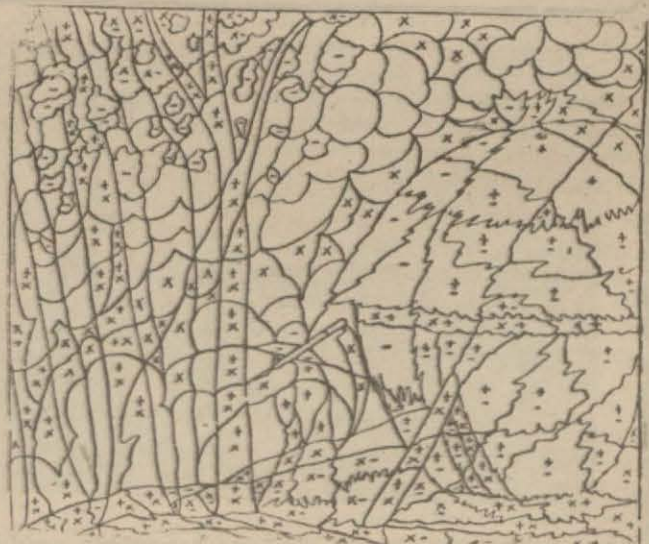

Öğretmen — Sekiz dört daha kaç eder?

Talebe — ?????

Öğretmen — Bilmiyorsun ha?..

Talebe — Ben bilmiyorum amma, siz de bilmiyorsunuz ki bana soruyorsunuz.

diğer 35 kişiye kurşun ve mürekkebli dolma kalemler, kırmaz dökülmez hokkalar, kokulu sabunlar, alominyom bardaklar, dış macunları ve gayet zarf renkli kartpostallar hediye edilecektir.

Memleket Haberleri

Tokatta imar işleri aynı hızla devam ediyor

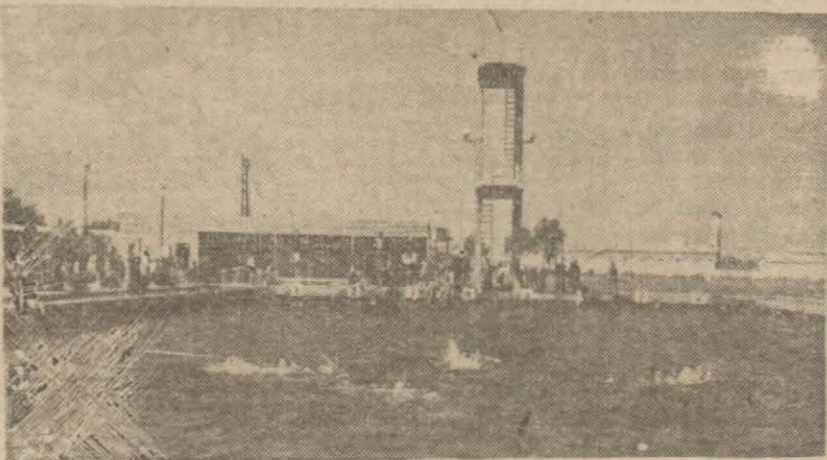
Tokat (Hususi) — Zelzeleden habermatma töreni köylülerin tezahürleri rab olan şirin Tokadımız yeni imar ile yapılmıştı. Bu vesile ile davul ve plânına göre gün geçtikçe bir kat zurnalarla köyün Cümhuriyet alanında daha güzelleşiyor. Valimiz İzzettin nında milli oyunlarla davetlilere hoş Çağpar şehrimize geleli henüz az bir bir gün geçirilmiştir. Davetliler köy zaman olmasına rağmen müsbet ve lülerin hazırladıkları soğuk ayranlar faydalı çalışmaları sayesinde Tokad'ı la izzat edilmişlerdir.

Sıtma ile mücadele

Merkeze bağlı Pazar, Turhal ve Dökmetepe nahiyeleri çevresinde salgın bir hal arzeden ve gün geçtikçe birçok vatandaşların ölümlerine sebebiyet veren sıtma ile mücadele etmek üzere vilâyet sıhhat müdürlüğü ile teşrki mesai eden Turhal Şeker fabrikası doktor ve sıhhat memurlarının dan müteşekkül bir heyet bu mntakalarda faaliyete geçmişlerdir. Haftanın muayyen zamanlarında köylere giden bu ekip muntazam bir halde hastaları muayene etmekte ve gerekli tedavi usulleri tebbik edilmektedir. Kısa bir zamanda faydalı neticeler elde edilmiştir.

Bir köy okulu temeli daha atıldı
Turhal nahyesine bağlı Kayacık köyünde bir ilkokul binasının temel

Adanada yüzme havuzu açıldı

Adana (Hususi) — Adana yüzme havuzunun açıldığını ve su sporlarına başlandığını yazmıştım. Yukarıdaki resim Adana yüzme havuzundaki müsabakalardan bir estantenedir. Müsabakalara ötürümüzdeki haftalarda da devam edilecektir.

Dilekler ihtiyaçlar

İzmit köylüsüne niçin kahve tevzi edilmiyor?

İzmitin Cumadivanı Oruçlu köyünden Mustafa Korcu ve Adapazarı Yenicami mahallesi Kurbanlar sokağında oturan celep Hasan Görgülü imzalı iki mektub aldık. Her iki vatandaşımız da gerek köylerine, gerek mahallelerine kahve tevzi yapılmadığına şikâyet ediyorlar.

Mustafa Korcu diyor ki:

— İzmitte şehiriye kahve tevzi edildiği zaman biz de alâkadar makama müracaat ettik, fakat şu cevabı aldık: «Köylü kahve içmez!»

Bu muamele bizi çok müteessir etti. Acaba gerçekten köylü kahve içemez mi?

Hasan Görgülü de bütün Adapazarı mahallelerine muntazam olarak kahve dağıtıldığı halde bizim mahallenin bir kısmı bundan mahrum kalmıştır.

Her iki vatandaşın bu şikâyetlerini alâkadarların aynen dikkat nazarı önüne koyuyoruz.

Bergama maden ocaklarında bir kaza

Bergama (Hususi) — Buraya bağlı Yeniköyünde müteahhidlik yapan Ali oğlu Seyfi İnci, Ovacık köyünde taş ocaklarında dinamit patlatmakta iken, yanında çalıştırdığı ameleden Cafer oğlu Himmət Yıldız elinden ve Ömer oğlu İnal da ayağından yaralanmış ve her iki yaralı Bergama memleket hastanesine yatırılmıştır. Tahkikat devam etmektedir.

Manisada üzüm sergisi pavyonu

Manisa (Hususi) — Manisanın her yıl yapılmakta olan üzüm bayramı için bu sene de hazırlıklara başlanılmıştır.

Bu yıl üzüm mahsulü oldukça azdır. Mahsulün soğuktan yanmasından bağcılarının kısmı küllisi mutazarrır olmuş ve bazı yerlerde de az olmuştur.

İstasyonda üzüm satış meşheri Eylülün 20 sine kadar devam edecektir.

MENKUL SATIŞ İLÂNI

Söğüt İcra Memurluğundan:

Bir borcun temini tahsil için mahcuz ve 300 lira muhanimen kıymetli ve üzerinde müstamel 4 iç ve 4 dış lâstik ve ayrıca köhne ve yırtık 2 dış lâstik cant; bir demir kırık ve bir pompa, bir tek zincir ve akümülatörü olmayan ve sair alât ve edevatı tam ve bir camı kırık fazla kullanılmış ve heyeti umumiyesi itibarile tamire muhtaç bulunan bir aded Ford tenezzüh binek otomobili açık artırmaya çıkarılmıştır.

Satış peşin para iledir.

Bu baddaki şartname 7/8/941 tarihinden itibaren umumun görebilmesi için 941/67 ilâmlı No. lu dosyada ağıdır.

Satış 7/8/941 tarihinden itibaren 3/9/941 Cumartesi günü saat 11 de Söğüt İcra dairesinde yapılacaktır. Bu gün ve saatte muhammen kıymetin içinde yetmiş beş elde edilmediği takdirde takip eden 11/9/941 Perşembe günü aynı saatte en çok artırana ihâsi çekilecektir. Yine böyle bir bedel elde edilmez ise satış talebi düşürülecektir.

Taliblerin gösterilen gün ve saatlerde Söğüt İcra dairesinde hazır bulunmaları lâzımdır. Bilcümle masarif ve te'lâliye alıcıya aittir.

İcra iflâs K. 112. 115. 116. 126 nci maddeleri hükümü tatbik edilecektir.

(941/67)

Tokad sulh hukuk hâkimliğinden:

Tokadın Soğukpınar mahallesinin Perviz sokağında kâin 74 ada ve 72 parsel sayılı saği sahibi sened hanesi, solu Behçet hane ve bahçesi, arkası İmam oğlu Hasan, öndü yol ile mahdud, zemin katta iki oda, bir sofa, bir kiler, bir ahır ve bir miktar bahçeyi müstetmil, beş yüz lira kıymetli bir ve aynı mahallede 74 ada ve 71 parsel sayılı saği Hacı Hasan vereseleri ve kısmen İsmail Hakkı vereseleri hane ve bahçesi, solu sahibi sened hane ve bahçesi, cephesi yol, arkası İmam oğlu Hasan veresesi bahçesile mahdud, alt katta bir oda ve bir mahzen, orta katta iki oda, iki sofa, bir mutfak, üst katta iki oda, iki sofa ve bir mutfak üzerinde yangın köşkü ve tahminen üç dönüm miktardaki bahçeyi müstetmil akar suyu bulunan bir ki işbu ki bab hanenin tasarrufu ölü kondüktör Hasan vereseleri arasında nizalı olmasına mebnî sulh hukuk hâkimliğinin 30/5/941 gün ve 530/231 sayılı ilâmlile satılarak bedelinin hissedarlara taksimine karar verilmiş ve bermucibi karar tapudaki hak ve mükellefiyetler dairesinde 29/Ağustos/941 Cuma günü öğleden sonra saat (14) de satılacağından talib olanların muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akcelerile mezkûr günden evvel Tokat sulh hukuk hâkimliğine müracaat etmeleri ve mezkûr günde bedel hadfî

«Son Post» nun tefrikası: 88

KOCA YUSUF

Pehlivan evinin yemeği

— Sonra da, orada öyle pehlivanlar varmış ki; bizleri yenebilirlermiş diye söyler durur!

— Sen bir şey söyleme; ben başımı öter birazdan gelir konuşurum onunla.

— Peki...

Yusufun anası, hakikaten akıllı uslu bir kadındı.

Yusuf, Piyerin kahvesini getirdi. Tekrar hoşbeşe başlamışlardı.

Bir aralık, Piyer Yusuf'a sigara verdi. Yusuf:

— Pehlivan kısmı sigara içmez.

Diye mukabele etti. Piyer, Yusufu çok beğenmişti. Tam bir pehlivan vücuduna malikti. Avrupada, Amerikada Yusufu kolay, kolay yeneceklerdi. İri, sallı güzel bir Türk pehlivanı idi. Avrupa ve Amerika sündiye kadar bir Türk pehlivanı görmediği için bunun yüzünden çok para kazanabilirdi. Lâkin, nasıl kandırılacağı?

Yusuf'a sordu:

— Çok güreş oluyor mu buralarda?

— Gün geçmez olur...

— Senede kaç güreş tutarsın?

— Sırasına göre, yirmi, yirmi beş güreş..

— Nerelerde?

— Türkiyenin hemen her yerinde...

— Kaç lira kazanırsın bir senelik güreşlerinden?...

— Yüz ellî, iki yüz altın olur...

— Para değil doğrusu bu... Avrupada bir pehlivan senede beş güreş yapar, iki üç bin altın kazanır...

— Ya, kazanamazlarsa, ya, düğünüz pehlivanları oralarda ortasına bırakırsanız?...

— Hiç böyle şey olur mu?.. Çoğundan aramızda bir mukavele yapmış hükümete tasdik ettiririz..

— Demek, mukavele yapacaklar sizsiniz?..

— Evet; başka türlü kim eder de yola çıkar benimle...

— Doğru...

— Kaç kişi götürceksiniz?..

— Eger, Yusuf gibi bir iki kişiy bulursam, üç dört kişi götürceğim.

— Hükümetle mukavele yapamazsınız bunlarla değil mi?

— Evet; Türk hükümetile bunları teslim aldığuna ve ne para vereceğime dair mukavele yaptım...

— Arkası...

— Amma yaptın be!
— Doğru söylüyorum... Çünkü da güreşler, düğün güreşleri gibidir, iddialıdır. Bir güreş yapılır, bin liraya yapılır... Hatta; diyal güreşlerde yenilen pehlivan yüzlerce altın alır..

— Çok güzel be!

— Bak, güzel dedğin halde le Avrupaya gitmek istemiyorsun.

— Ne yapacağım parayı bel şey var çok şükür, görmüyor musun?

— Bu kâfi değil... Torbalarla kazanırsan fena mı? Üste de bütün dünyada söylenecek...

— Bizim rahatımız iyi buradadır. Barlar dolu... Hayvanlarımız var.

— Evet; her şey var.. Lâkin çok olmalı değil mi?

Bu aralık kapı vurulmuştu. Yusuf'un başı örtülü içeri girdi. Yusuf'un bi iri gövdeli bir kadını, kırk beş yaşlarında vardı. Piyer'e safa geldikten sonra; konuşmağa başladı.

— Siz nerelisiniz?

— Amerikalı...

— Türkçe ne güzel konuşuyorsunuz.

— Yirmi sene evvel İstanbul'da doğdum.. Türkçeyi o vakit öğrendim.

— Ne iş yaparsınız?

— Tüccarım... Pehlivan güreşleri için burayı size kim tarif etti?

— İstanbuldaki pehlivanlar..

— Ne için geldiniz Türkiyeye?

— Pehlivan alıp Avrupaya, Amerika'ya götüreceğim..

— Pehlivanlarla ne yapacaksınız?

— Güreş yaptırıp para kazanacağız.

— Ya, kazanamazlarsa, ya, düğünüz pehlivanları oralarda ortasına bırakırsanız?..

— Hiç böyle şey olur mu?.. Çoğundan aramızda bir mukavele yapmış hükümete tasdik ettiririz..

— Demek, mukavele yapacaklar sizsiniz?..

— Evet; başka türlü kim eder de yola çıkar benimle...

— Doğru...

— Kaç kişi götürceksiniz?..

— Eger, Yusuf gibi bir iki kişiy bulursam, üç dört kişi götürceğim.

— Hükümetle mukavele yapamazsınız bunlarla değil mi?

— Evet; Türk hükümetile bunları teslim aldığuna ve ne para vereceğime dair mukavele yaptım...

— Arkası...

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

İrana karşı Londradan yükselen sesler

"Tedbir seri ve kat'i olacak,"

İranın cevabı iyi karşılanmadı

Londra, 22 (A.A.) — İngiliz gazetesinin diplomatik muharrirleri, bilhassa İranın İngiliz - Rus teşebbüsüne verdiği cevabı meşgul olmaktadır. Daily Telegraph'un diplomatik muharriri diyor ki:

İran cevabının mahiyeti hakkında Tahrandaki İngiliz elçisinden iptidai rapor alınmıştır. Londra'ya gelen rapor, İran cevabının İngiliz hükümeti tarafından saygı memnuniyetle karşılanılmadığını göstermektedir.

Öğrenildiğine göre, İran cevabının tam metni bugün Londraya vâsıl olacaktır ve Tahrandaki İngiliz elçisine yeni tahmat gönderilmesi için İngiliz hariciyesi tarafından derhal tetkik edilecektir.

Daily Herald diyor ki:

Müttefiklerin İran hakkında aldığı kararlar önümüzdeki tedbirin mahiyetini ifşa edemez. Yalnız şurası bilinmelidir ki, bu tedbir, seri ve kat'i olacaktır. Eğer İran hareketi geçmek istemiyorsa, İngilizlerin ve Rusların vaziyeti olduğu gibi bırakacakları muhtemel değildir.

Boşların telzibi

Londra 22 (A.A.) — Reuter: General Wavell'in mühim kuvvetlerle Blucistan'dan İrana girdiği hakkında Amerikan membarlarının yaydığı haber Londradan resmen telzib edilmekte ve bu sayının asıl ve esas olduğunu söylenmektedir.

Nevyork 22 (A.A.) — D. N. B.: United Press'in Londradan aldığı bir habere göre Atlanta'lık mülâkâtın da İran meselesi M. Ruzvelt'e M. Çörçül arasında esaslı bir surette görülmüştür.

İranın cevabı

Londra, 22 (A.A.) — Reuter ajansının bildirdiğine göre İran hükümetinin İngiliz notasına cevabı Londraya gelmiştir.

İran tecavüzüne karşı koyacak Vaşington 22 (A.A.) — Ofi: Amerikan ajanslarının bildirdiğine göre, Vaşington'daki İran elçisi M. H. Şayesteh reisimhur Ruzvelt'e görüştüğünden sonra şu beyanatta bulunmuştur:

İran, her nereden gelirse gelisin ve hasta bile on nispetinde de olsa, her hâlede bir tecavüzüne karşı koyacaktır.

Uzakşarktaki Sovyet Başkumandanı kurşuna dizilmiş

Berlin 22 (A.A.) — Bildirildiğine göre, Uzakşarktaki Sovyet ordularını H. tarafından kurşuna dizilmiştir.

Dün gece bir genç denize düşerek boğuldu

Dün gece Halle'de sebze ve meyva deniz bir geminin ötümlü neticesinde bir deniz kazası olmuştur. Yazarında hüviyeti tesbit edilmeyen 18 sandalla sebze ve meyva Hali ötümlü neticesinde müvazenesini kaybederek denizden düşmüştür.

Etrafın gözetiminde müdahale ve yaralıların sağın denize düşen bu genç cin cesedi bulunamamıştır.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden

Yüksek ziraat enstitüsü orman, ziraat, veteriner fakültelerinde talebe kaydı ve kabulüne 15/Ağustos/41 tarihinden itibaren başlanacak ve 30/Eylül/1941 günü akşamına kadar devam edecektir.

1 — Bu yıl kabul edilecek talebeler biyoloji, tıbbi kimya, cebir, türkçe tahrir ve yabancı dilden Fransızca, İngilizce, Almanca dillerden biri

2 — Seçim imtihanına tabi olacaktır.

3 — Seçim imtihanı Ankara ve İstanbul'da yapılacak ve tarihlerle yazılı sınavlarla ayrıca ilân edilecektir.

4 — Enstitümüzün fakültelerine yazılmak isteyenler kayıtları ve kabul taleplerini enstitü rektörlüğü ile vilâyet ziraat, orman, veteriner müdürlüklerinden tedarik edebilirler.

5 — Sıhhat raporu nümunesi enstitü ve vilâyetler ziraat, orman veteriner müdürlüklerinden tedarik edilir.

Başka rapor kabul edilmez.

Ankara'da işi Olanlara Kolaylık

Resmî dairelerle mali ve ticari müesseselerde işi olanlar (Ankara) posta kutusu (51) adresine mektubla müracaat edebilirler. Mektuplarına Müktehidlere şartname ve nümunesi gönderilir. Telefon: 2593, sticil: T. 2067.

TİCARİ VEKÂLET DERUHTE OLUNUR

Resmî dairelerle mali ve ticari müesseselerde işi olanlar (Ankara) posta kutusu (51) adresine mektubla müracaat edebilirler. Mektuplarına Müktehidlere şartname ve nümunesi gönderilir. Telefon: 2593, sticil: T. 2067.

Stürgüne yollanan tacirler

Üç yapağı muhtekiri ikişer sene sürgün cezasına mahkûm oldu

Yapağı ihtikarı yapmaktan suçlu, Galatada Ömerâbid hanında yapağı tüccarı İhsan Sarıbekir, kardeşi Zeki Sarıbekir ve Kleokos Kabazakalm duruşmaları ashye 2 nci cezada dün neticesiye varmıştır.

Duruşma neticesinde, suçluların Balat'ta fabrikatör Samiye İlesu 81 kuruşa salınması icab eden yapağıyı 97,5 kuruş üzerinden sattıkları ve bu suretle 20 ton yapağı satışında 3800 lira gayrimüvafık kâr temin ettikleri delillerle sabit olmuştur.

Mahkemeye, her üç suçluyu da 2 şer sene müddetle Yozgada sürgüne ve 500 er lira ağır para cezasına mahkûm etmiştir. Yapağın mürasade resti de karar altına alınmıştır.

Hitler - Mussolini mülâkâtı mı?

Londra 22 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesi muhabirinin bildirdiğine göre, Hitler - Mussolini mülâkâtı yapılacak hakkında Stokholm'da sayıalar dövmektedir.

Berlin mahfelleri, bu mülâkâtı, Ruzvelt - Çörçül görüşmesine bir cevab telâki etmektedir.

Alman tebliği

[Baş tarafı 1 inci sayfa] Cenubi Ukraynada Dnieper üzerindeki son düşman üsleri sistematik bir surette alınmış ve düşmana en ağır zayıflatılmıştır.

Kiev'in şimali garbisinde düşman Dnieperin ötesine çekilmektedir. Gomel'in şimalindeki sahada mağlûb edilen düşmanın takibine devam olunmaktadır.

Leningrad önündeki cephe ve Estonya'da kat'alarımız çarpışarak ilerlemektedir.

Finlandiya cephesinde, Ladoga gölündeki iki tarafında, hücum keza muvaffakiyetle tetevvüç etmiştir.

Bir seri ağır mağlûbiyetler neticesinde, Sovyet ordusu fevkalde kanlı zaafiyet vermiştir. Seferin bidayetinden beri 1.280.000 den fazla er alınmış ve 14.000 tank ve 15.000 top ya işinam veya tahrib olmuştur.

Sovyet hava kuvvetleri cem'an 11.250 tayyare kaybetmiştir. Bunlardan 5633 ü yerde tahrib edilmiş, diğerleri hava muharebelerinde veyahud hava dâfi bataryaları tarafından düşürülmüştür. Bundan başka düşman mühim endüstri matakalarının ve iptidai mahdelerin ele geçirilmesinde külliyetli katyılar kaydedilmiştir.

6 bin esir

Berlin, 22 (A.A.) — D. N. B.: Alman kit'aları, Narvada cereyan eden muharebelerde altı bin esir almışlar ve 10 Sovyet tankı, 21 top, 24 mitralyöz, 400 bomba topu tahrib etmişlerdir. Bu muharebelerde Sovyet kuvvetlerine kanlı zayıflatılmıştır.

Odesa şiddetle bombalandı

Berlin, 22 (A.A.) — D. N. B.: Dün Odesanın liman tesisatı, Alman harb tayyareleri tarafından yeniden şiddetle bombalanmıştır.

Sovyetler, rhtmalar, antrepolar ve askeri kit'alar üzerine isabet eden müthiş darbelerden insanca ve malzemece büyük ziyata uğramışlardır.

Bir kale zapt edildi

Berlin, 22 (A.A.) — D. N. B. ajansının öğrendiğine göre, bolshevikler tarafından hafif deniz birlikleri için bir üs bulunan Hafif Deniz Birlikleri için bir üs haline kurtulan Otchakof kalesi zapt edilmiştir. Bu kaleyi evvelce Yunanistan'da muvaffakiyet kazanmış olan bir Alman tümeni ele geçirmiştir.

Ticaret Vekili İzmirden geldi

Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen dün akşam Maras'ta vapurla İzmirden şehrimize gelmiştir. Yarın akşam Ankara'ya dönecektir.

Öğrendiğimize göre Vekil bir hafta sonra tekrar şehrimize gelecek. Vekaleti alâkadar eden meseleler etrafında tetkiklerde bulunacaktır.

Havacılık mütehasıssı diyor ki

[Baş tarafı 1 inci sayfa] eden bir işdir ki her tayyareciye bu vazife verilmez. Pike tayyareci tayyaresini dört bin metreden burun aşağıya düşürdüğü zaman bütün vücudunu içten ve dıştan tazyiklere maruz kalsak ve yapağı her manevrada bu tazyik bir kaç misli artacak ve bazan bir an gelecek ki bu tesirler atakda göze karacak, kendisini beş altı saniye için kaybedecek ve fakat gene kendisine gelip tayyaresine hâkim olacaktır. İşte iki senedenberi devam edip giden harbe telef olan pilotların hemen pek çoğu bu kıymetli tayyareciylerdir.

Bu kıymetli kayıpların yerini acaba doldurulabiliyor mu? Harbe girmeye karar vermiş ve bunun için hazırlanmış olan Almanların vaktinde bu elheti düşünmüş ve tedbirlerini almış olmaları lâzım gelir. İngilizlere gelince patlayan harbin ihtiyaçlarını gözünde tutarak Kanada'da büyük pilot mektepleri açmış oldukları gibi bu hususta Amerika'daki membarlardan da istifade etmeye başlamışlardır, fakat bunların tam bir cephe pilotu olarak yetişecek olan ilk kadroları ancak 1942 de kadroya girebilecektir. Bu sene Kanadadan mühim miktarda pilot orduya itihak etmiş ise de bunların harben evvel kurslara başlamış olan elemanlar olduğunu kabul etmek lâzım gelir. Bugün için Almanlar olsun, İngilizler olsun büyük tecrübeler görmüş, meslekleri epeyce pismiş eski pilotların yerini kolay kolay dolduramayacaklardır. Nitekim her iki tarafın fazla telefata vermek için hava kuvvetlerini çok hesablı kullanmakta oldukları hissedilmektedir. Bilhassa son zamanlarda keşif kuvvetler göndermekten ve lüzumsuz hareket yapmaktan çekinilmemektedir.

Her iki tarafın ellerindeki fabrikaları ve membarları gözünde tutacak olursak uçucu elemanlara nispetle ihtiyaçları iki misli fazla tayyare temin edebileceklerine şüphe yoktur. Şu hal-

İnşaat ilânı

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden

1. — Kayseride inşa ettirilecek işçi pavyonları ve evleri ile bunlara aid yol, kanalizasyon, harici su tesisata gibi inşaat görülme lüzumuna binaen ikinci defa olarak kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

İşbu inşaatın muhammen bedeli 481862,06 liradır.

2. — Eksiltme evrakı 24 lira mukabilinde Ankara'da Sümerbank müas. meiat şubesinde İstanbul'da Sümerbank şubesinde Ankara'da Sümerbank müas. şubesinde 27/8/41 tarihine münasif Çarşamba günü saat 10 da

3. — Eksiltme evrakı 27/8/41 tarihine münasif Çarşamba günü saat 10 da Ankara'da Sümerbank Umumî Müdürlüğünde yapılacaktır.

4. — Muvakkat teminat 23100 liradır.

5. — İstekliler teklif evrakı meyanına, şimdiki kadar yapmış oldukları kimserden teklif etmiş ve hangi bankalarla muamelede buldukları, vana dair vesikalar koymalıdır.

6. — Teklif mektuplarının haric zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 se kadar mahkûz mukabilinde Ankara'da Sümerbank umumî kâtabi-liğine teslim olunacaktır.

7. — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanuni şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vaki olanlar kabul edilmez.

8. — Banka ihaleyi torada serbesttir. «5770-7354»

Siyasal Bilgiler Okulu Müdürlüğünden

Okulumuz talebesinin tecü edilmiş bulunan kamplarına 10 Eylül tarihinde başlanacaktır. 8 Eylülde elbise ve teçizat dağıtılacağından kamp yapmada mükellef olan talebemizin 7 Eylülde okula bulunmaları lâzımdır. (5659) (7214)

Mearif Vekillüğünden

Tarsus Amerikan kolejinin haftada on dokuz saatlik Türkçe, iki saatlik yurtdışı öğretmeni için aylık ücret 126 liradır. Öğretmen saâhiyetini haiz isteklilerin vekillüğimize müracaatları. (5658) (7213).

İstanbul Belediyesi İlanları

Tah. Bed.	İk Tem.	Şehir tiyatrosu dram ve komedi kısımlarının muayyen yerlerine 71 metre murabba miktarında ilân ve reklâm konulması işi.
561,00	41,32	
262,00	18,90	Şehir tiyatrosu tarafından çıkarılmakta olan Türk tiyatrosu, adh mecmuanın muayyen yerlerine ilân ve reklâm konulması işi.

Tahmin bedelleri ile ik teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık artırma konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve mameleat müdürlüğü kalemünde görülebilir. İhale 3/9/41 Çarşamba günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat mahkûz veya mektuplarla ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (7244)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Kırklareli Şeytandere ocağı taşlarından İstasyonda teslim şartıyla ve muhammen bedeli 11200 lira olan 4000 metre mikap taş kapalı zarf usulü ile satılmaktadır. Eksiltme 3/9/41 Çarşamba günü saat 11 de Sirkeci'de 9 işletme binasında A. E. komisyonuna yapılacaktır. İsteklilerin 840 lira muvakkat teminat ile kanuni vesikalarını ihtiva edecek kapalı zarflarını aynı gün saat 10 a kadar komisyonuna vermeleri lâzımdır. Şartnameler parasız olarak komisyonlardan verilmekte dir. (7252)

Karagümrükte aşk yüzünden işlenen feci bir cinayet

Dün gece bir genç rakibini bıçaklayarak öldürdü

Dün gece saat 22,30 da Karagümrükte kadın ve kışkançlık yüzünden feci bir cinayet işlenmiş, bir genç bıçak rakibini yaralayarak öldürmüştür.

Katil, Karagümrükte Sultan mahallesinde Çnar sokagında oturan 20 yaşlarında Ahmed adında biridir.

Ahmed, o civarda oturan bir kız sevmekte, aynı kız da kendi mahallesi sakinlerinden Ramazan isiminde 18 yaşlarında diğer bir gençle alâkadar olmaktadır.

Sevdiği kızın, Ramazanla olan bu münasibetini sezen Ahmed, bir müddet Ramazanla dargın ve kavgalı bulunmaktadı. Dün gece saat 22,30 da rakibi Ramazanı sevdiği kızın otunduğu semte dolayınca Ramazan Ahmed, kışkançlık hislerine kapılarak, delikanlım üzerine yürümüş, sokak ortasında onu dövmeğe başlamıştır. Bu dayakla da hiddetini yenemiyen Ahmed, bu defa bıçağını çekerek Ramazanın gırtlığına olanca hızla saplamıştır.

Bu ân ve müthiş darbenin tesidile kanları içinde yere serilen Ramazan öldü. Yaraları derhal ölmüştür. Cinayetini müteakib firar eden ve bir evde saklanan katil, bu sabah Emniyet Müdürlüğü cinayet masası memurları tarafından yakalanmıştır. Cinayet etrafında zabıta ve nöbetçi müdameumunisi tahkikata devam etmektedir. Katilin bugün meshud suçları kanununa tevfikan adliyyeye teslim edilmesi muhtemeldir.

İcra Vekilleri Heyeti toplandı

Ankara, 22 (A.A.) — İcra Vekilleri Heyeti bugün saat 11 de Başvekil Dr. Refik Saydamın riyasatında mutad toplantısını yapmıştır.

de gelecek ilkbaharda yeni mahsul uçucular kadroya girdikten sonra, daha büyük, daha şiddetli ve daha devamlı hava hareketleri beklemek icab edecektir. Mitat Tuncel

SIVAS ET ALEMİNDE

Atlantik telâkisi

Yazan: Selim Ragıp Emeg

Amerika Cümhurreisi ile İngiliz başvekilli arasında Kanada kıyılarında bir harb gemisi içinde vuku bulan ve bu harbin en mühim hâdisesi olarak ilân edilen mülâkâtın neticesi sekiz maddelik bir sulh programı şeklinde netleşmiştir.

Bu sekiz maddenin sekizinin de bundan evvelki harbin gayelerine müteakib olarak vaktinde ilân edilmiş bulunan programla büyük bir benzerlik arz etmektedir. Muhtelif kaymakların ve kalemlerin bu mülâhaza ile üzerinde durdukları bu program hakkında şimdiki kadar yapılan nesriyat, bu kabul esaslarına dayanacak bir sulh için vaziyetin henüz kâfi derecede olgunlaşmamış bulunduğunu göstermiştir. Amerika ve İngiltere gibi dünya etkârının nabız üstüne bî-hakkın vakıf iki büyük devletin bu ruh hâletinden tegafil göstermeleri veya bundan haberdar olmaları kabul edilemez.

Demek ki iki büyük devlet adamının telâkisini icab ettiren sebep, esasen şimdiki esaslı bir talibi bulunmayan böyle bir sulh için bir program nesretmekten başkası şeyler olmak lâzım gelirdi. Nitekim, eski, yeni iki büyük kânın matbuatı ve saâhiyetli söz erbabı bunun böyle olduğunda müteakibtir.

Muadele bu suretle basit seklince icad edilip te meçhullerinin mühim bir kısmında ayıklanmış zaman açılan ufukta göze çarpan manzara şu oluyor: Seferleri ve mütemedlerle daimi temas halinde bulunan ve icabında telefonla dahi görülebilen İngiltere ve Amerika gibi iki memleketin en mes'ul ve saâhiyetli insanları, hangi mübrem sebep ve âmilin tesirle fersahlara uzak de niz enginlerine açılır ve orada neler konuşmuş olabilirler?

Bu sual için zihinlerde teressüm eden levha karşısında akla salih olan mülâhaza şu oluyor:

İngilterenin ihtiyaçlarını, Amerikanın da karar ve imkânlarını karşılamak zarureti.

Ruzveltin iki mesajı

(Baş tarafı 1 inci sayfa) Kuvvete karşı kuvvet kullanılmayacaktır. Beser hüriyyetinin müdafileri, tahribatı tahrib, öldürmeğe ötürmeğe mukabele etmek şükûncundan başkasını seçmezler.

Hayasızca fetihler peşinde koşan müzlim devletlerin hezimetini ancak, Amerika'yı harbe girmekten sıkıyabilir.

Vashington, 22 (A.A.) — M. Ruzveltin dün kongreye M. Çörçül ile görüşmeleri hakkında göndermiş olduğu mesaj aşağıdadır:

Bir haftadan fazla oluyor ki, Britanya başvekilli ile denizde bir ok müzakerelede bulundum.

Britanya, Kanada ve Amerikan gemilerinin ve mürettebatının emniyeti için bu toplantıların evvelinden haber verilmesi doğru olmazdı. Bu müzakereler neticesinde başvekilli resmî olarak tarafından resmî bir deklarasyon yapılmıştır. Kongrenin malûmatı olması ve dosyalar için bu beyanata zikrediyoruz.

Mesajın bu kısmında 14 Ağustos deklarasyonunun metni verilmekte ve mesaj şöyle devam etmektedir:

Benim için, nazi hükümetinin söz ve yazısının kat'iyyen müteber olması üzerine nazarı dikkatli bir kere daha celbetmeğe belki de ihtiyaç yoktur.

En çetin imtihan

(Baş tarafı 1 inci sayfa) söze değil, vakıalarla ifade edilmiştir. Ve biz ihtiyacı olduğu her sahada kendisine yardım etmek için elimizden geleni yapmalıyız.

Berline göre

Berlin 22 (A.A.) — Alman Rus harbi başyânı, tam iki ay oluyor. Bu 2 ay, büyük ekseriyetin tahminlerini doğru çıkarmaması, fakat mühim hedeflere varılmasını mümkün kılacaktır.

Alman askeri mahfelleri gazeteciler konferansında henüz kat'i netice alınmamış olduğunu kabul etmektedirler. Fakat son günlerde Alman ordusunun tecavüz kuvveti artmış ve Rus mukavemet kuvveti ise azalmıştır.

Maamafih bu bilanço hakkında harbin heyeti umumiyesi hâlinde bir hüküm verebilmek için vakt henüz erkendir. Çünkü harbin yeni safhasını beklemek lâzımdır.

sur. Belki de benim için, bu prensip beyanının dünyanın dini hüriyyet ve basın hüriyyeti ihtiyacını da tozlam, onun ettigini hatırlatmak da lüzumsuzdur.

Sabahtan Sabaha: Memur ve muharrir

Fıkra muharrirleri memleketin dair yazılarında müşahedelerine ve ilâti esaslarına göre fikir yürütürler. Bu itibarla mevzularını samimi, şikâyetlerini de makul bulmak gerekir. Her gün muhtelif gazete sütunlarında çıkan bu yazılar daima bir eksiklik veya kusurumuzu tesbit ederler. Cemiyet ve idare hayatımızın da eksik ve kusurdan azade olduğu iddia edilemez. Şu halde bu mevzularla alâkadar belediye ve devlet müesseselerinin biraz mütevası olmaları ve gösterilen kusur ve yolsuzlukları tamir ve tashih etmekte gecikmemeleri icab eder. Gazete sahibinin vazifesi devletin umumî siyasetini belirtmek, dâhil işlerinde müşahede ve ihtisasa göre mütalea beyan etmektir. Samimi irşad ve ikaz mahiyetinde olan bu mütalealardan istifade etmek belediye ve devlet müesseselerinin saâhiyettar erkânına düşen bir vazifedir. Ne garibdir ki memleket için yürüttüğümüz mütalealara yüksek mühim telâki ettiğimiz meselelerde makamlarca kıymet verildiği ve hatâ teşekkür edildiği halde umumî hayat çerçevesine giren ufak tefek ku-

Buhan Cahid

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Neuralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı derhal keser
İcabında günde 3 kase alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ.
Her yerde Pullu Kutuları ısrarla isteyiniz.

RİDA DİŞ SUYU

Ağız ve boğaz iltihabları RİDA diş suyu mahallünün gargarasıyla şifa bulur. Salgın hastalıklarda gargara yapılması tavsiye olunur.

Gaib aranyor

İstanbul Aksarayda oturmakta iken 3/3/941 de 14 yaşlarında kız kardeşim doğu Beyazadı Ahmed kızı Züleyhayı kaybettim. Yerini bilen insanıyet namına aşağıdaki adresime bildirmelerini yalvarırım.

Ankara Maltepe arkası Rasad civarı No. 28, Apartman kat 3 de Abdülkerim
Son Posta Matbaası:

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM

Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman
dişlerinizi fırçalayınız.

İstanbul Levazım Amirliğinden Verilen Harici Askerî Kıtaatı İlanları

Aşağıda yazılı mevadın açık eksiltmeleri hizalarında yazılı gün ve saat 10 da Çangırda askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin belli vakitte komisyon gelmeleri.

Cinsi	Miktarı kilo	Tutarı lira	Teminatı lira	İhale tarihi
Siğir eti.	90,000	18,000	2700	
Koyun eti.	50,000	17,500	2625	
Sade yağ.	20,000	29,000	4350	
Tere yağ.	6,000	8,900	1350	
Odun.	600,000	15,750	2362,50	
Kuru ot.	118,000	7,080	1062	
Saman.	108,000	2,160	324,50	3/9/941
Pirinç.	35,000	14,000	2000	
Bulgur.	35,000	5,600	840	
Toz şeker.	16,000	7,840	1176	
Sabun.	14,000	7,700	1155	
Kuru fasulye.	25,000	6,250	937,50	
Beyaz peynir.	8,000	5,600	840	4/9/941

(949-7417)

Beher kilosu 200 kuruştan 10.000 kilo sade yağ alınacaktır. Tutarı 20.000 lira, kat'î teminatı 3000 liradır. Pazarlıkla eksiltmesi 25/8/941 Pazartesi günü saat 11 de Bolayır civarında 700 askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin belli vakitte komisyon gelmeleri. (945-7413)

7000 kilo koyun eti açık eksiltme ile satın alınacaktır. Tahmin bedeli 3500 lira, ilk teminatı 262 lira 50 kuruştur. İhalesi 15/9/941 Pazartesi günü saat 16 da Kırklarelinde askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin belli vakitte komisyon gelmeleri. (947-7415)

Beher kilosu 2 kuruştan 1600 ton buğday unu yapılacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 23/9/941 Salı günü saat 11 de Çorluda askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tutarı 32.000 lira, ilk teminatı 2400 liradır. Şartnamesi komisyonunda görülür. Taliblerin kanuni vesikalarla teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyon verileri. (943-7411)

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri Edremitte askerî satın alma komisyonunda 3/9/941 Çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde yapılacaktır. Taliblerin kanuni vesikalarla teklif mektuplarını ihale saatlerinden bir saat evvel komisyon verileri. Evsaf ve şartnamesi Ankara, İstanbul ve İzmir Lv. Amirlikleri satın alma komisyonlarında da görülür.

Cinsi	Miktarı Kilo	Tutarı Kuruş	Teminatı Lira	İhale Saati
Odun.	490,000	1,25	737,50	15
Siğir eti.	150,000	40	4500	10
Kuru soğan.	24,000	10	180	18
Saman.	360,000	3,50	945	16
Kuru ot.	600,000	5,50	2470	17

(915-7161)

Aşağıda miktarları yazılı odunlar açık eksiltmeye konmuştur. İhale tarihi 15/9/941 günü hizalarında yazılı saatlerde Bahaeskide Askerî Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin belli vakitte Komisyon gelmeleri.

Miktarı ton	Teminatı Lira Kr.	Kilo fiyatı Kr. Sa.	İhale Saati
2120	2385	1 50	10
1130	1356	1 60	10.30
1255	1837 50	2	11.30
850	1275	2	12
925	832 50	1 20	12.30
700	980	1 40	15.30
180	202 50	1 50	17

(917-7225)

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri 1/9/941 günü hizalarında yazılı saatlerde Karakösedde askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin kanuni vesikalarla teklif mektuplarını ihale saatlerinden bir saat evvel komisyon verileri. Evsaf ve şartnamesi komisyonunda görülür. İhale saatleri.

Cinsi	Miktarı kilo	Tutarı lira	Teminatı lira	İhale Saati
Pirinç.	89,460	38,022,50	2851,54	16
Kuru fasulye.	73,800	22,140	1660,50	16
Bulgur.	89,460	20,128,50	1509,64	17

(871-6978)

Aşağıdaki mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri hizalarında yazılı gün, saat ve mahallerdeki askerî satın alma komisyonlarında yapılacaktır. Taliblerin kanuni vesikalarla teklif mektuplarını ihale saatlerinden bir saat evvel komisyon verileri. Evsaf ve şartnamesi komisyonunda görülür. İhale saatleri.

Cinsi	Miktarı Kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale gün saat ve mahalleri	
Buğday övütmesi.	3,600,000	8000	27/8/941 16	Kars.	
Siğir eti.	72,000	32,400	2430	28/8/941 16.30	Çanakkale
Saman.	600,000	15,000	1125	28/8/941 16	Erzurum
Bir inşaat.	33,976,57	2548,28	26/8/941 10	Diyarbakır.	
Paşamut satışı.	78,863	5,520	414	27/8/941 16	Adana.
Nakliyat			1080	25/8/941 15	Omeri.
Sade yağ.	40,000	70,960	4798	27/8/941 16	Bahçeşar.
Palaska kayışı. aded	11,000	20,900	1568	25/8/941 11	
Tüfek kayışı.	6,000	5,880	441	25/8/941 11.30	Erzurum.
Prasa	83,400		1063,35		
Lâhana.	49,600		572,85		
Trup.	4,000		52,50	27/8/941 16.30	Kars.

(843 - 6834)

Talibi çıkmayan 5000 aded kilim pazarlıkla satın alınacaktır. Tahmin bedeli 17,000 lira kat'î teminatı 2550 liradır. Pazarlığı 4/9/941 Perşembe günü saat 11 de Ankara'da M. M. V. Hava satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin belli vakitte komisyon gelmeleri. (897-7087)

Mevcut numunesine göre 5 ton kösele alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 26/8/941 Salı günü saat 15 de Ankara'da Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kilosunun tahmin bedeli 317 kuruş 90 santim, kat'î teminatı 2385 liradır. Taliblerin belli vakitte komisyon gelmeleri. (897-7086)

Beher kilosu 2 kuruştan 2856 ton odun alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 1/9/941 Pazartesi günü saat 11 de Çorluda askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin belli vakitte komisyon gelmeleri. 57.500 lira ilk teminatı 4248 liradır. İsteklilerin belli vakitte komisyon gelmeleri. (881-7042)

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş. KUPONLU VADELİ MEVDUAT PARANI BURADA İZLET

HER AY FAİZİNİ AL

Yatılı - Yatısız Kız ve Erkek Şişli Terakki Lisesi

- 1 - Yuva, ilk, orta ve lise sınıflarına hergün yeni talebe kaydına devam edilmektedir.
- 2 - Eski talebenin 5 Eylülde kadarkı kayıtlarını yenilemeleri lüzumu bildirir.

Tarifname gönderilir. Tel: 80547

Polatlıda Topçu ve Topçu Atış Okulu K. dan

Okula 80 lîâ 120 lira ücretle bir elektrikli alınacaktır. Ücreti kabiliye, tinae göre tayin olunacaktır. İsteklilerin vesikalarla birlikte müracaatla. TL (952) (7420)

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRIKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 " 2,000 "	
4 " 250 " 1,000 "	
40 " 100 " 4,000 "	
100 " 50 " 5,000 "	
120 " 40 " 4,800 "	
160 " 20 " 3,200 "	

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşler için ikramiye çekildi takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kanun tarihlerinde çekilecektir.

Sayın Halkımıza

Türkiye kömür satış ve tevzi müessesesinden:

Kömür fiyatları muayyendir. Fazla bedel vermeyiniz. Tozlu, ıslak ve eksik kömür almamağa dikkat ediniz.

Kok Kömürü satış fiyatlarımız:

Ankara'da:

«Karabük, Sömikok, Gazhane koku» depoda	T. L.
— Müşteri vasıtasına teslim Tonu	26,50
Vagonla — D. D. Yolları hamule senedinde	
Yazılı tartı üzerinden Tonu	25,80

İstanbul'da:

Depoda — Müşteri vasıtasına teslim »	23,50
--------------------------------------	-------

İzmirde:

Depoda — Müşteri vasıtasına teslim *	26,50
--------------------------------------	-------

Diğer şehirler için

F. O. B. Zonguldak

Sömikok »	18,—
Karabük koku *	24,10

Karabük:

Karabük koku — D. D. Yolları vagonları içinde teslim Tonu	21,—
---	------

Semt depolarından kömür alanların belediyece musaddak fiyat listesini talebetmeleri tavsiye olunur.

Dikkat kömür alım satımından şikâyetiniz olursa aşağıdaki adreslere müracaatınız rica olunur.

Ankara'da

Türkiye kömür satış ve tevzi müessesesi Merkezi Atatürk bulvarı No. 129-131

Yenişehir-Ankara

İstanbul'da

Türkiye kömür satış ve tevzi müessesesi İstanbul şubesi yeni yolcu salonu kat 3

Galata-İstanbul

İzmirde

Türkiye kömür satış ve tevzi müessesesi İzmir şubesi Cumhuriyet bulvarı No. 104 A.

İzmir

NOT:

İsim ve adresleri sarih olarak bildirilmeyen şikâyetler dikkate alınmaz. 5446-7063

Hadımköy Kor K. dan:

Harbiye ayniyat makbuzu koçanın son sahifesinden 12500 No.lu varak dip koçanı ile birlikte yazısız, imzasız ve mühürlü olarak gaib olmuştur. Bunun hükmü olmadığı ilân olunur. (951-7419)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

Mevcut evsafımız mucibince alınacak olan 2000 kilo kaynamış bezirin 25/8/941 Pazartesi günü saat 14 de Kasımpaşada bulunan Deniz Levazım Satınalma Komisyonunda pazarlığı yapılacaktır.

İsteklilerin belli gün ve saatte mezkûr Komisyon müracaatları ilân olunur. (7393)

1 — Mevcud numune ve evsafı mucibince tahmin edilen bedeli 6480 lira olan 9000 kilo yıkannış parça bezin 25/8/941 Pazartesi günü saat 11,30 da Kasımpaşada bulunan Deniz Levazım Satınalma Komisyonunda pazarlığı yapılacaktır.

2 — Kat'î teminatı 972 lira olup şartnamesi her gün iş saati dahilinde, de mezkûr komisyondan bedelsiz alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği vesakile birlikte belli gün ve saatte adı geçen komisyon müracaatları ilân olunur. (7399)

15000 kilo kösele	65745.00	4537.25
13000 kilo vaketa	60520.20	4276.01
120 adet meşin	257.28	19.30

126522.48 8832.56

1 — Yukarıda öns, miktar, tahmin bedellerle ilk teminatları yazılı üç kalem eşyanın 26.Ağustos.941 Salı günü saat 16 da pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İşbu üç kalem eşyanın her üç kalemini birden teklifte bulunulabilir - lenceği gibi yalnız her hang; bir kalemine de teklifte bulunulabilir.

3 — İsteklilerin belli gün ve saatte yukarıda hizalarında gösterilen miktardaki teminat ve kanunun istediği vesakile ile Kasımpaşada bulunan komisyon müracaatları.

4 — Şartnamesi hergün mesal saatleri dahilinde 633 kuruş bedel mukabilinde komisyondan alınabilir. (7159)